

JANUARI 1982

de
EGHTE WAARHEID

een tijdschrift over een zuiver begrip

**De wereld...
één groot legerkamp**

de
ECHE WAARHEID
een tijdschrift voor een zuiver begrip

15e jaargang No. 1

januari 1982

ARTIKELEN

Europa: veranderlijk weer op komst	2
De dood van een staatsman	5
De wetten voor een uitstekende gezondheid	7
Als een huwelijk niet gelukkig is . . . een houding die heelt	11
Woorden die kwetsen — Woorden die helpen	13
De wereld . . . één groot legerkamp	15
Een retourtje naar de hell	17
Is de geest van bedrog en hypocrisie wereldomvattend?	21
De Bijbel: mythe of autoriteit?	25

RUBRIEKEN

Persoonlijk van de hoofdredacteur	1
Van onze lezers	29

BIJ ONZE OMSLAG

De illustrator C. Winston Taylor geeft in een grafische voorstelling de incongruïteit weer van leven en de versterking daarvan door vergevorderde militaire technologie. Er zijn maar weinig kunstenaars die de profetieën van het boek Openbaring met meer duidelijkheid en kracht hebben weergegeven.

Gelieve uw correspondentie en abonnementsaanvragen te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)

Ons telefoonnummer is: 030-317117

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging gaarne zo spoedig mogelijk. Indien mogelijk oud adresstrookje insluiten a.u.b.

Voor *The Plain Truth* schrijf naar:

• *Europa, India, Afrika:* P.O. Box 111, St. Albans, Engeland
AL2 2EG

- *Verenigde Staten:* 300 W. Green Street, Pasadena California 91123
- *Canada:* P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2
- *Australië en Zuidoost-Azië:* P.O. Box 202, Burleigh Heads, Qld. 4220, Australië
- *Nieuw-Zeeland:* P.O. Box 2709, Auckland 1
- *Zuid-Afrika:* P.O. Box 1060, Johannesburg
- *Filippijnen:* P.O. Box 1111, M.C.C., Makati, Metro Manila 3117
- *Latijns-Amerika:* P.O. Box 5-595, Mexico 5, D.F.-Mexico
- *Caribisch gebied:* P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

GEEN ABONNEMENTSPRIJS:

De Echte Waarheid wordt geheel gratis uitgegeven. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van onze lezers en van hen die vrijwillig medewerkers zijn geworden in dit wereldomvattende werk. *De Echte Waarheid* streeft geen winstbejag na, neemt geen commerciële advertenties aan en heeft niets te koop. Bijdragen worden dankbaar aanvaard.

België: Postrek.: No. 000-0157667-42 N+; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Antwerpen, No. 721 5205043 14. *Nederland:* Postgiro No. 1954800; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Utrecht, No. 555013340. Voor beide landen ten name van Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Het Engelstalige moedertijdschrift *The Plain Truth* wordt maandelijks uitgegeven door Ambassador College, Pasadena, Californië. De Nederlandse editie wordt uitgegeven te St. Albans, Engeland. © 1981 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden. PRINTED IN ENGLAND BY AMBASSADOR PRESS, ST. ALBANS

Oprichter en algemeen hoofdredacteur:
HERBERT W. ARMSTRONG

Hoofdredacteur:
Herman L. Hoeh

Eindredactie en vormgeving:
Dexter H. Faulkner

Adjunct-hoofdredacteur:
Raymond F. McNair

Nieuwsbureau:
Gene H. Hogberg

Redacteurs:
Jeff Calkins, Roderick C. Meredith, Donald D. Schroeder, Clayton Steep, Keith Stump

Assistent-redacteurs:
Sheila Graham, Norman L. Shoaf

Vaste medewerkers:
Dibar Apartian, Robert Boraker, John Halford, Selmer L. Hegvold, Kenneth C. Herrmann, Harold Jackson, Rod Matthews, Leroy Neff, Richard Paige, Richard J. Rice, John R. Schroeder, Richard H. Sedliacik, Michael A. Snyder

Kopijredacteur:
Peter Moore

Redactie-assistenten:
Charlene Bentley, Debbie Burbach, Ann Hays, Werner Jebens, Janice Roemer, Tony Styer, Jeff Zhorne

Vormgeving:
Randall Cole, Phil Gray, Greg Sandilands, Minette Smith

Fotoarchief:
Hal Finch, Veronica Taylor

Fotoredactie:
Hoofd fotografische verzorging: Warren Watson;
Medewerkers: Charles Buschmann, Donna Hayworth, Alfred Hennig, Sylvia Owen, Roland Rees, Scott Smith, Kim Stone

Uitgeverij:
Hoofd productie: Roger G. Lippross; *Distributie:* Boyd Leeson; *Productie:* Ron Taylor; *Coördinator internationale edities:* Val Brown; *Distributie losse nummers:* John LaBissoniere

Financieel beleid:
Leroy Neff

Internationale edities:
Duits: John B. Karlson; *Engels:* John R. Schroeder; *Frans:* Dibar Apartian; *Nederlands:* Bram de Bree; *Spaans:* Don Walls

Kantoren:
Auckland, Nieuw-Zeeland: Peter Nathan; *Bonn, West-Duitsland:* Frank Schnee; *Burleigh Heads, Australië:* Robert Morton; *Genève, Zwitserland:* Bernard Andrist; *Johannesburg, Zuid-Afrika:* Roy McCarthy; *Manila, Filippijnen:* Guy Ames; *Mexico City, Mexico:* Thomas Turk; *San Juan, Puerto Rico:* Stan Bass; *St. Albans, Engeland:* Frank Brown; *Utrecht, Nederland:* Bram de Bree; *Vancouver, B.C., Canada:* Colin Adair

Persoonlijk van...

Er is een weg om te ontkomen

De wereld is gewend geraakt aan geweldpleging, aan oorlog en oorlogsdreiging. Als gevolg van de welvaart is zij bedwelmd — en dat geldt dan vooral de Verenigde Staten, Europa en Japan. De wereld wenst te zeer van de materiële dingen te genieten en maakt zich niet wezenlijk druk om de komende nucleaire Derde Wereldoorlog, die — tenzij de Almachtige God dit verhoedt — alle leven van deze planeet zal vagen!

Vriendelijke woorden en fraaie betogen zullen de volkeren van deze planeet heus niet uit hun plezierige droom opschrikken. Daar is *een hevige schok* voor nodig! Maar . . . als wij inderdaad onze lezers zouden trachten te waarschuwen met woorden die hen zouden opschrikken, dan kan ik rekenen op brieven in de geest van: „Annuleer mijn abonnement! Dat artikel heeft me angst aangejaagd.” Maar als u werkelijk wilt blijven *leven*, dan is het *noodzakelijk* dat u wordt opgeschrikt en geschokt — genoeg om de stap te doen waardoor *uw leven zal worden gered!*

U vraagt mij *wat* u dan wel kunt doen? Wel, er is inderdaad iets wat u zult *moeten* doen als u wenst te ontkomen aan de folteringen en een hoogstwaarschijnlijk afgrijselijke dood ten tijde van de geprofeteerde grote verdrukking!

Ja, u kunt hieraan ontkomen!

Dat is wat wij onze lezers trachten duidelijk te maken!

De Almachtige God *zal* ingrijpen. Hij *zal* een totale cosmocide voorkomen. Maar Hij zal pas tussenbeide komen om de vreselijke ramp te voorkomen, als de mens ten einde raad is! Zolang de mens meent dat hij zichzelf zonder Gods hulp kan redden, zolang zal de Eeuwige hem dat laten proberen. God zal pas ingrijpen als de mens alle hoop heeft opgegeven. Nimmer zal

God toestaan dat de mens Hem kan beschuldigen: „Uw tussenkomst was onnodig en tyranniek! We zouden onszelf wel hebben weten te redden als U niet eigenmachtig met uw Goddelijke macht tussenbeide was gekomen.”

Gods tussenkomst op het allerlaatste ogenblik zal *volgen* op deze grote verdrukking, die Derde Wereldoorlog zal heten.

U kunt aan dit alles ontkomen!

Alleen degenen die zich er geen zorgen over maken, zullen deze verschrikkingen moeten ondergaan. En bedenk dat niet God deze ramp zal *veroorzaken!* Maar *de mens zelf!* God zal echter de zijnen ervoor behoeden!

Jezus' jonge leerlingen — zijn discipelen — kwamen in vertrouwen tot Hem en vroegen *wanneer* het einde van de wereld zou komen alsook wat het teken zou zijn van zijn terugkeer *in opperste macht* om de hele wereld te regeren, in vrede.

Eerst moeten, antwoordde Jezus, de volgende dingen komen: een vals „christelijk” geloof, welks dienaren ten onrechte zullen beweren dienaren van Christus te zijn en in zijn naam te komen, en *velen* zullen verleiden. Vervolgens oorlogen, die zich zullen uitbreiden tot een wereldoorlog; verder hongersnoden, epidemieën en steeds ernstiger aardbevingen. *Kort voor* het einde, zei Jezus, zal zijn ware evangelie van Gods Koninkrijk aan de hele wereld worden bekendgemaakt — *niet* om de wereld te bekeren, maar als een getuigenis — *en daarna*, zo zei Hij, zal *het einde* van de wereld komen!

Al deze dingen hebben inderdaad reeds plaatsgevonden, en we beleven nu een adempauze tussen twee wereldoorlogen terwijl we tot dusverre nog slechts de eerste voorlopers van hongersnood, epidemieën en aardbevingen hebben bespeurd. Deze zullen echter in hevigheid toenemen.

En ofschoon Christus' eigen evangelie van het Koninkrijk van God al sinds 1934 wordt bekendgemaakt door het tijdschrift *The Plain Truth* in 5 talen; door de radio-uitzendingen *The World Tomorrow* (sinds 1 november 1981 ook weer elke zondagavond om half acht (Zie verder pagina 10)

EUROPA: veranderlijk weer op komst

door Gene H. Hogberg

Ontwikkelingen in West-Europa zullen uiteindelijk leiden tot een spectaculaire ommekeer in wereldzaken.

De beschermers zijn tot prooi geworden. Amerikaans militair personeel vormt nu een der eerste doelen van terroristen in West-Europa.

In september j.l. kostte een hinderlaag, opgezet door leden van de RAF in West-Duitsland, bijna het leven aan generaal Frederick Kroesen jr., commandant van de Amerikaanse grondtroepen in Europa.

De aanval op de auto van de generaal was de tiende van 1981 op Amerikaanse militaire instellingen in Duitsland. Zij vertegenwoordigde een duidelijke escalatie in de tactiek van de terroristen. In plaats van een geheime struikeldraad te gebruiken om een verborgen explosief te detoneren, bestookten de terroristen de gepantserde auto van de generaal koelbloedig met een in het Sovjetblok gebezigde granaatwerper.

Toenemend anti-Amerikanisme

De overval bij Heidelberg speelde zich enkele dagen af nadat de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Alexander M. Haig in West-Berlijn door 30.000 demonstranten — communisten, homoseksuelen en in lederen jakken gehulde anarchisten — was verwelkomd. „Hang de aasgier hoger aan de galg”, eiste een der meegevoerde borden. Andere toonden

een Amerikaanse vlag in de vorm van een varken. Zo'n duizend anarchisten traden uit de rijen om als waanzinnigen met bijlen in te hakken op winkelatalages en geparkeerde auto's.

Zowel de aanval op generaal Kroesen als de woeste demonstratie in West-Berlijn, werd zowel door West-Duitse politici als door journalisten ten scherpste veroordeeld. Dat neemt niet weg dat er geen twijfel kan bestaan over het feit dat het verschijnsel van het neutralisme en het pacifisme dat zich voortdurend verder verbreidt door West-Duitsland en door Nederland en België, de extreem radicale voorhoede voortdurend driester maakt. Na een periode van betrekkelijke rust in de jaren die achter ons liggen, is dit element nu bezig zijn aanvallen op Amerikaanse en andere NATO-doelen te vernieuwen.

Links vreest Amerika . . .

In West-Europa worden de Verenigde Staten in een welhaast onhoudbare positie gedrongen. Toenemende druk van politiek links zou weleens kunnen betekenen dat de voorgenomen modernisering van de in Europa gestationeerde kernwapenen in 1983 niet zal kunnen doorgaan.

Dit plan behelst de opstelling in Europa van 572 Pershing-II langeafstandsraketten en vanaf het land opererende kruisraketten. Voor het eerst zou het hartland van de Sovjets kwetsbaar zijn vanaf Westeuropese

bodem, waardoor een tegenwicht zou worden geboden tegen de Sovjet SS-20 raketten die op Europese steden gericht staan.

De Sovjet-propaganda tegen de nieuwe raketten en tegen de door de Verenigde Staten uitgesproken plannen om door te gaan met de aanmaak van de neutronenbom, is zeer fel geweest. Diverse „vredesgroeperingen” in Europa vragen om schrapping van het NATO-plan.

Maar afgezien van de politiek heerst bij veel West Duitsers de vrees dat de nieuwere NATO-wapens alleen maar een garantie zouden vormen dat hun land het eerste doel zou worden van een nucleaire aanval uit beide richtingen. „Slagveld Duitsland” — zo noemen deze oprecht verontrusten het.

Volgens deze zienswijze vormen de pogingen tot *herstel* van het evenwicht het probleem, want zij zouden de Sovjets kunnen „provoceren” tot agressieve handelingen — uiteindelijk misschien zelfs tot een kernaanval om daarmee kernaanvallen van de tegenpartij voor te zijn.

In het voorjaarsnummer van 1981 van *Foreign Affairs* schrijft Josef Joffe: „maar . . . in West-Duitsland is een generatie bezig zich machtsposities te verschaffen, die tot dusverre slechts vrede in Europa heeft beleefd, en die met ongeduld en ongeloof reageert op de beweringen van hun ouders dat een sterke defensie onontbeerlijk is voor een stabiele ontspanning.” (Joffe is

redacteur van het Westduitse weekblad *Die Zeit*.)

Rechts vreest „Finlandisering”

Tegelijkertijd neemt in West-Europa bij de gestelde machten in de politiek, het bankwezen en de industrie de bezorgdheid over de gang der gebeurtenissen toe. Wat deze mannen ervan vinden is nauwelijks geruststellend voor het voortduren van vrede en welvaart in Europa.

Dit conservatieve element vreest nu dat de heer Reagan niet meer in staat zal zijn het zogenaamde kwetsbaarheidsvenster te sluiten. Hieronder verstaat men de tijd van het midden tot het einde van de jaren '80, wanneer de Verenigde Staten naar verwachting voor een ernstige kloof in het strategische evenwicht met de Sovjet-Unie zullen komen te staan.

In deze periode zouden de Sovjets, mochten zij dat verkiezen, mogelijk met succes als eersten een kernaanval kunnen lanceren, gericht tegen de strijdkrachten der Verenigde Staten, en zonder bang te hoeven zijn voor een vergelding die de Sovjet-Unie zou kunnen vernietigen.

Zou deze kloof inderdaad ontstaan, en zou er bovendien vertraging optreden in de ontplooiing van de nieuwe generatie NATO-wapens in West-Europa — en daar ziet het hard naar uit — dan zou heel West-Europa buitengewoon kwetsbaar worden voor politieke pressie van de Sovjets.

„Finlandisering” — dat proces waarbij de vrijheid van West-Europa onontkoombaar in gevaar zou worden gebracht door dictaten van Moskou — zou dan niet langer een plompe frase zijn, maar een grimmige werkelijkheid. Uit pure angst zou het grootste deel van de West-Europeanen weleens kunnen kiezen voor „liever rood dan dood”. En de Europese beschaving zoals wij die kennen zou langzaam maar zeker worden gewurgd.

De topgeleerden van de Europese politiek, bankwezen en industrie tellen diverse machtige mannen die een goed inzicht hebben in de situatie als geheel, en die zeer verontrust zijn over het vooruitzicht van „Finlandisering”. Wat op het spel staat is het fenomenale economische succes van het Vrije Europa in de periode na de Tweede Wereldoorlog; daarvan zijn deze machtige figuren zich maar al te zeer bewust.

In hun ogen is het gewoon zo, dat

Bondsrepubliek plegen die in de Verenigde Staten na een aantal jaren vaak te volgen.

In de nationale verkiezingen van 1980 maakten de VS een uitgesproken zwaai naar rechts.

Maar bij de een maand daarvoor gehouden parlementsverkiezingen in West-Duitsland bleef links in de meerderheid. De electorale uitdaging van de conservatieve kandidaat Franz Josef Strauss werd afgewezen. De

gemiddelde Duitse kiezer voelde er weinig voor de goed ingewerkte kanselier Helmut Schmidt los te laten, die erin geslaagd was de bloeiende economie van Bonn in een hoge versnelling te laten blijven draaien.

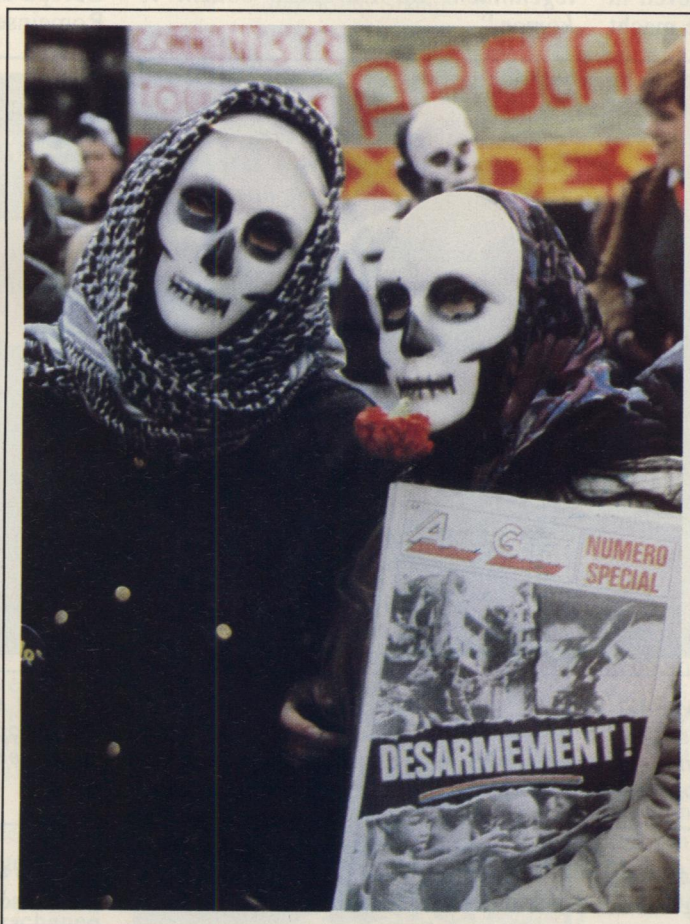
Sedertdien heeft de plotselinge economische terugslag waarmee Bonn te kampen kreeg, om niet te spreken van de problemen van neutralisme en terrorisme, Strauss' duidelijke waarschuwingen met betrekking tot deze ontwikkelingen van „alleen maar bangmakerij” tot plausibele mogelijkheden gemaakt.

Geloofwaardiger dan destijds klinkt nu de verklaring die Herr Strauss tegenover de interviewer Brian Crozier aflegde in het nummer van 15 februari 1980 van het nieuwsweekblad *NOW!*:

„Ik ben van mening dat er een einde is gekomen aan de aantrekkingskracht van socialistische leuzen, van utopistische modellen en van opgeblazen beloften... Wij moeten onze politieke programma's niet langer beperken tot belof-

ten van hogere sociale uitkeringen en een alsmar stijgende levensstandaard. Wij moeten in onze jonge mensen de werkelijke levenswaarden tot nieuw leven wekken, en hun weer het gevoel geven dat zij deel uitmaken van de geschiedenis en dat zij een historische verantwoordelijkheid dragen. Materialisme alleen is niet voldoende.”

Het is zeer waarschijnlijk dat West-Duitsland naar het voorbeeld van de

In 1981 braken in de steden over heel West-Europa demonstraties los tegen de plannen de NATO-kernwapens te moderniseren. Het Amerikaanse beleid was het voornaamste doelwit; de Sovjet-wapens werden grotendeels over het hoofd gezien.

wanneer men niet langer op de bescherming van de Verenigde Staten kan rekenen, iemand anders het zal moeten doen!

Draai naar rechts in Duitsland?

Naarmate het gevaarlijke decennium van de jaren '80 zich begint te ontvouwen, is West-Duitsland in Europa dan ook de sleuteldrager van de ontwikkeling. En de „trends” in de

Alain Mingam—Gamma Liaison

Verenigde Staten, bij de volgende parlementaire verkiezingen in 1984 een politieke zwaai naar rechts zal maken. (Het is overigens helemaal niet zeker dat de heer Strauss zich in die verkiezingen kandidaat zal stellen. Hij heeft reeds verklaard dat hij voor de rest van de parlementaire periode van 1980 tot 1984 niet voor het kanselierschap in aanmerking wenst te komen wanneer de huidige coalitie van socialisten en liberalen ineen mocht storten. Mochten de conservatieven in dat geval plotseling weer aan de macht komen, dan zou het waarschijnlijk de leider van de christen-democraten, Helmut Kohl zijn die de leiding over zou nemen.)

Tegenwicht tegen Rusland

Strauss houdt vol dat „materialisme niet genoeg is”. Er is een herleving van het „historisch besef” nodig. Maar dat zou weleens moeilijk kunnen blijken bij een moderne generatie die als het ware verslaafd is aan welvaart en misleid door de illusies van detente.

Maar naarmate de bedreiging van Europa's naakte bestaan toeneemt, zullen er zeker stemmen opgaan om Duitsland weer zijn historische rol als „bolwerk” van de christelijke beschaving tegen de atheïstische uitdaging vanuit het Oosten te laten vervullen.

De tijd dringt. Elke week voegen de Sovjets een nieuwe SS-20 aan hun arsenaal toe.

Het geprefereerde antwoord daarop, zegt Strauss in het interview met NOW!, is „de geldigheid van de Amerikaanse veiligheidsgarantie voor Europa te herstellen door in Europa zelf ballistische raketten voor de middellange-afstand op te stellen”. Het is absurd, aldus de mening van de Beierse minister-president, van de Amerikanen te verwachten dat zij de dreiging van de Russische SS-20's die op Europa gericht staan zullen afwenden door alleen te dreigen met de inzet

van hun intercontinentale strategische wapens. In dat geval, zegt Strauss, riskeren de Amerikanen de verwoesting van hun eigen land, „zodat de Europeanen tot gijzelaars worden en de Amerikanen lamgeslagen zijn”.

De Beierse „sterke man” laat er dan ook geen twijfel over bestaan wat zijn standpunt in deze kwestie is — een kwestie die voor Europa een zaak van leven en dood is. „Er dient”, aldus beklemtoont hij, „een evenwaardige tegenmacht op Europese bodem te komen.”

Alexander M. Haig in bespreking met kanselier Helmut Schmidt en Hans-Dietrich Genscher. Functionarissen van de VS en Europa worden geconfronteerd met een opkomend neutralisme in West-Europa.

Men krijgt sterk het gevoel dat wanneer Amerika niet in staat is deze „gelijkwaardige tegenmacht” te verschaffen, Europa, of althans West-Duitsland het op de een of andere manier zelf zal moeten doen!

Vrijwel overal in Europa beschikt men over geavanceerde nucleaire technologie. Er zijn reeds kernkoppen — in het bezit van de Franse en de Britse nucleaire strijdkrachten. Het enige dat ontbreekt — en dat is heel wat — is de beschikking over gecompliceerde systemen om ze af te schieten, zoals kruisraketten.

„Derde Macht” op komst

De vage omtrekken van Europa's toekomstige lotsbestemming beginnen

zich af te tekenen. Tientallen jaren lang — zelfs al voor het einde van de Tweede Wereldoorlog — hebben de redacteuren van *The Plain Truth* hun lezers erop gewezen dat er zowel op grond van de geschiedenis als van de bijbelse profetie — in het bijzonder de hoofdstukken 13 en 17 van het boek Openbaring (in samenhang met het boek Daniël, hoofdstukken 2 en 7) — op den duur een sterke „derde macht” zou opstaan in de gedaante van een Europa dat een moderne vorm van het Romeinse Rijk van de Oudheid zou belichamen.

De afgelopen drie decennia zijn de naties van het vrije Europa voetje voor voetje samengesmolten tot een gemeenschappelijk economisch blok. Maar de animo om verder te gaan dan economische samenwerking en tot een politieke eenheid te komen, is vrijwel tot het nulpunt gedaald — aangetast als zij werd door de onderlinge afgunst en het wantrouwen van de betrokken landen.

Het lijkt er meer op dat de uiteindelijke eenheid van Europa eerder zal ontstaan uit de toenevende angst dat Europa's nu bijna tweeduizend jaren oude, op het Rooms-Katholicisme gebaseerde cultuur op het punt staat onder de voet

gelopen te worden door het atheïstische „wetenschappelijke socialisme” van de Sovjet-Unie.

Zoals Flora Lewis, diplomatiek correspondent van de *New York Times* het stelt: „De mogelijkheid bestaat dat Europa zich tenslotte zelf zal redden uit pure angst wanneer het over de rand van de afgrond kijkt waar het al jarenlang op af is gestevend.”

Ultimatum aan Moskou

Wanneer — en niet *indien* — Europa zijn eigen onafhankelijke nucleaire afschrikkingsmacht eenmaal bezit, zullen zijn toekomstige leiders eindelijk in staat zijn de dreiging uit het Oosten te neutraliseren.

(Zie verder pagina 24)

DE DOOD VAN EEN STAATSMAN

door Keith Stump

GEEN ENKELE figuur in de Arabische geschiedenis is waarschijnlijk meer vereerd en verguisd dan Anwar Sadat.

Zowel in Egypte als in vele andere landen van de wereld werd de dood van Sadat betreurd als een ernstige slag voor de zaak van de vrede. Maar zijn Arabische tegenstanders begroetten het nieuws met grote vreugde.

Als een man van unieke kwaliteiten heeft Sadat meer dan wie ook in de moderne geschiedenis gedaan om de Westerse denkbeelden over het Arabische volk te wijzigen. Algemeen werd hij beschouwd als een matigende en stabiliserende kracht in het wispelturige Midden-Oosten. Zelfs velen die het in het openbaar niet met hem eens waren, bewonderden persoonlijk zijn moed en zijn overtuigingskracht.

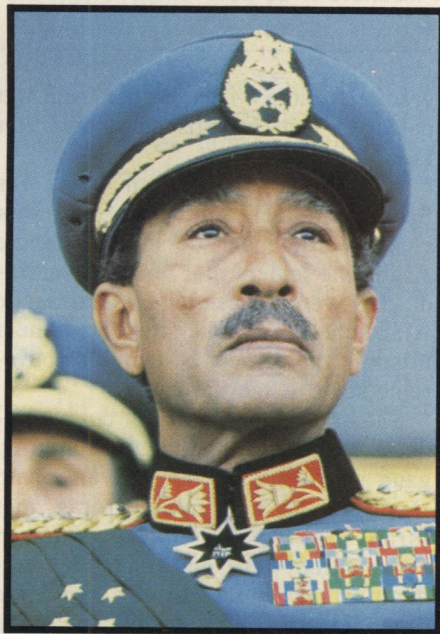
Anwar Sadat werd op 25 december 1918 geboren in het armoedige, in de Nijldelta gelegen dorpje Mit Aboel-Koem. In zijn in 1978 verschenen autobiografie *Op zoek naar een eigen identiteit* noemde hij zichzelf met enige trots de „zoon van een boer geboren en grootgebracht aan de oevers van de Nijl”.

Sadats vader was een ambtenaar in het leger. Zijn moeder was deels van Soedanese afkomst. Later verhuisde het gezin naar Caïro, waar Sadat de Militaire Academie bezocht die hij in 1938 met het eindexamen verliet. Een van zijn klasgenoten was Gamal Abdel Nasser.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog sloten Nasser en Sadat vriendschap. Beiden waren actief in de pro-Duitse ondergrondse. Sadat werd in de gevangenschap ontslagen, werd hij vrachtwagenchauffeur en deed hij journalistiek werk.

Na de geallieerde overwinning hervatte Sadat zijn inspanningen tegen de overheersing van Egypte door de Britten. Tweemaal werd hij gevangenzet wegens zijn betrokkenheid bij complotten tegen koningsgezinde Egyptische politici, maar beide malen werd hij vrijgesproken. In 1948 uit

genomd. De beweging had haar geheime cellen in het gehele Egyptische militaire apparaat. Sadat was lid van de Militaire Commando Raad die in de nacht van 22 juli 1952 de macht overnam. De revolutie leidde tot de verbanning van koning Faroek en tot de opkomst van Nasser als sterke man en President.

Anwar al-Sadat 1918-1981

gevangenschap ontslagen, werd hij vrachtwagenchauffeur en deed hij journalistiek werk.

Nadat Sadat in 1950 weer in het bezit was gesteld van zijn kapiteinsrang in het Egyptische leger, begon hij met acht andere officieren, waaronder luitenant-kolonel Nasser, samen te zweren tegen het regime van koning Faroek en de definitieve verdrijving van de Britten uit Egypte. De beide mannen namen de leiding op zich van wat de Beweging van Vrije Officieren werd

genoemd. De beweging had haar geheime cellen in het gehele Egyptische militaire apparaat.

Sadat was lid van de Militaire Commando Raad die in de nacht van 22 juli 1952 de macht overnam. De revolutie leidde tot de verbanning van koning Faroek en tot de opkomst van Nasser als sterke man en President.

Onder president Nasser bekleedde Sadat een aantal posities, waaronder secretaris-generaal van het Islamitische Congres, hoofdredacteur van het regeringsdagblad *Al Gomhouria* en president van de Nationale Vergadering.

Sadat was minder zichtbaar dan sommige andere „vrije officieren” in Nassers omgeving. Maar hij hield vol en hij bleef boven alles loyaal. Tenslotte benoemde Nasser hem 10 maanden voor zijn dood tot vice-president.

Op 28 september 1970 stierf Nasser aan een hartaanval, om een lege plaats achter te laten waarvan weinigen dachten dat die door een ander zou kunnen worden ingenomen. In die leegte stapte Anwar Sadat naar voren, een buiten Egypte niet erg bekende persoonlijkheid.

Maar Sadat formeerde snel een eigen politiek, gericht op een sterker, onafhankelijker Egypte onder een krachtig persoonlijk leiderschap.

In juli 1972 gaf Sadat plotseling bevel tot de terugtrekking van duizenden Sovjet-adviseurs uit Egypte, en begon hij Egypte's oriëntatie van de Sovjet-Unie over te schakelen naar de Verenigde Staten. Dit betekende een radicale afwijking van Egypte's traditionele pro-Sovjet houding. Later schreef Sadat: „Ik wilde de wereld laten weten dat we altijd onze eigen boontjes zouden doppen.”

In 1973 voerde Sadat Egypte aan, in wat hij omschreef als een „glorieu-

Claude Salhani—Gamma Liaison

President Anwar al-Sadat enkele ogenblikken voor de moordaanslag; naast hem vice-president Hosni Mubarak en min. van Buiten. Zaken generaal Abdel Halim Abu Ghazala. Inzetzfoto's: de heer Sadat arriveert voor de militaire parade (boven); Egyptische soldaten en wapentuig in de optocht (onder).

ze Arabische overwinning" in de oktober-oorlog tegen Israël. Hij liet zijn troepen in stormaanval over het Suez Kanaal trekken in een operatie die de Israëli's volkomen verraste. Deze actie droeg veel bij tot herstel van het Egyptische nationale zelfrespect dat ernstig was geschokt door de desastreuze Zesdaagse Oorlog van 1967. De Egyptenaren juichten Sadat toe als een held.

In 1974 lanceerde Sadat een politiek van economische bevrijding die leidde tot uitnodigingen aan Europese en Amerikaanse firma's om in Egypte zaken te komen doen. In weerwil van deze maatregelen werd Egypte nog steeds geplaagd door een wanhopig arme economie. In een land van 38 miljoen inwoners, waarvan een kwart geconcentreerd in de krioelende hoofdstad Caïro en de rest uitgespreid over vruchtbare maar smalle strookjes land langs de Nijl, bedroeg het inkomen per hoofd der bevolking slechts 700 gulden per jaar. De kosten van het in stand houden van een slagvaardig leger van 300.000 man lieten weinig geld over voor Egypte's ontwikkeling.

In november 1977 verbijsterde Sadat de wereld met zijn verklaring dat hij tot het einde der aarde zou gaan, „zelfs naar de Israelische Knesset" om over

vrede te praten — als dat het leven van ook maar één Egyptische soldaat zou kunnen redden.

Nog geen twee weken later was Sadat in Israël, wat zijn eigen volk elektriseerde maar de meeste andere Arabische leiders met afschuw vervulde. Hij werd de eerste vooraanstaande Arabische leider die zijn bereidheid uitsprak om Israëls bestaan als soevereine staat te aanvaarden.

Sadats bezoek aan Israël culmineerde in de door de Verenigde Staten op gang gebrachte Accoorden van Camp David en in het vredesverdrag met Israël dat op 26 maart 1979 in Washington werd getekend. Het verdrag maakte een einde aan drie decennia van conflicten tussen Egypte en de Joodse staat. Samen met de Israelische minister-president Begin won Sadat in 1978 de Nobelprijs voor de Vrede.

Terwijl Sadat vrede sloot met zijn oude vijand, maakte hij vele voormalige bondgenoten tot vijanden. Onverzoenlijke Arabische staten die Sadat veroordeelden als een „verrader van de Arabische zaak" en als een „pion van het Zionisme", weerden hem uit de Arabische gemeenschap. Hun reactie stelde op het feit dat het verdrag geen tijdschema bevatte voor de volledige zelfbeschikking van de Palestijnse

Arabieren op de Westoever van de Jordaan, die uiteindelijk tot een onafhankelijke Palestijnse staat zou moeten leiden. De Libische leider, kolonel Moeammar Kadafi was een van Sadats scherpste critici.

Dat alles nam niet weg dat Sadat bij zijn overtuiging bleef dat dit de beste weg was voor Egypte, en evenzeer voor de hele regio. Het is die overtuiging die tenslotte tot zijn dood leidde.

Sadat had een zeer goede opvoeding genoten, en zichzelf Engels, Frans, Duits en Perzisch geleerd.

Velen beweren dat Sadats subtiele elegantie te danken was aan zijn halfengelse tweede vrouw, Jihan, die hem drie dochters en een zoon schonk. De beeldschone, aristocratische ogende mevrouw Sadat werd een soort merkwaardigheid in de Arabische wereld — een openlijk op de voorgrond tredende vrouw die een actieve rol speelde in het openbare leven en die zich voorstandster toonde van een nieuwe rol voor de vrouw en van andere liberale doeleinden.

De moord op president Sadat op de achtste verjaardag van de oktoberoorlog heeft geleid tot nieuwe onzekerheid over de toekomst van het Midden-Oosten. Op de lange duur zullen de geopolitieke gevolgen van zijn heengaan zeer groot zijn. □

De wetten voor een UITSTEKENDE GEZONDHEID

door Roderick C. Meredith

Wordt het geen tijd dat we de levenslust, de energie en de stralende gezondheid zoals door de Schepper bedoeld, opnieuw ontdekken?

Kijk eens om u heen — en let dan vooral op de mensen, op hun gezicht, hun ogen en hun lichaam. Hoevelen van hen stralen een energieke levenslust en levensvreugde uit — maken een krachtige en gemotiveerde indruk?

Loopt u over van energie en enthousiasme? Bent u vrij van pijn en ziekte? Beschikt u over drijfkracht en goede gezondheid om leiding te geven, te produceren, iets te presteren — het doel van uw leven met succes te realiseren?

Vergis u niet!

Een slechte gezondheid kan van zeer nadelige invloed zijn op uw werk, uw huwelijk, uw omgang met anderen — op *alles!*

Uw lichamenlijk welzijn *beïnvloedt* in zeer sterke mate uw energie en ijver — ook op geestelijk gebied. Het beïnvloedt uw hartelijkheid, uw welwillendheid — uw *gehele persoonlijkheid*. U kunt het zich eenvoudig niet permitteren vaak ziek of „niet in orde” te zijn. U dient de oorzaak van uw kwaal op te sporen en tevens de *manier* om een goede gezondheid op te bouwen.

Oorzaak van ziekte

Mensen worden niet „zomaar” ziek! Er bestaat een *oorzaak* voor elk gevolg. En er bestaat zeer beslist een oorzaak voor

alle ziekten, kwalen en lichamelijke gebreken die in deze wereld zo algemeen zijn.

Waarom zijn er tegenwoordig zoveel mensen ziek?

We kunnen het antwoord in 1 Joh. 3:4 vinden: zonde is overtreding van de *wet*. Dit is de bijbelse definitie van zonde. Geestelijke zonde is overtreding van Gods *geestelijke* wet, de wet van liefde die is samengevat in de Tien Geboden. Maar er zijn ook *fysieke* wetten, die de fysieke gezondheid regelen. Schendt men deze wetten, bewust of onbewust, dan is dat *wetsovertreding* — en daar staat straf op. De straf is ziekte, of een andere vorm van lichamenlijk lijden.

Als Jezus Christus zieken genas, was dat *vergeving* van fysieke zonden. In Lukas 5:17-26 lezen we hoe Jezus een verlamde genas. Tegen de zieke die op een bed bij Hem werd gebracht, zei Hij: „*Mens, uw zonden zijn u vergeven*”. Lees dit verslag met aandacht. Door deze man te genezen, *ver gaf* Jezus de fysieke zonden, die de verlamming hadden veroorzaakt.

De oorzaak van ziekte is *overtreding van fysieke wetten*, die God heeft verordeneerd om de functie van het menselijk lichaam te besturen. Deze *wetten* zijn even reëel als de wet van de zwaartekracht; en de *straf* voor overtreding is even zeker.

God heeft de mens de meeste van deze wetten zelf laten ontdekken. Maar Hij *openbaart* ons de fundamentele *begin selen* waarnaar wij dienen te handelen en

ook specifiek *die wetten* die onze gezondheid regelen en *die we op geen enkele andere wijze in staat zouden zijn te leren* (zie o.a. Lev. 3:17).

Ja, God wenst dat het ons *allen* goed gaat en dat we gezond zijn (3 Joh.: 1-2). En door de apostel Paulus gebiedt Hij ons: „Verheerlijkt dan God met uw lichaam.”

Met de ons door God in zijn Woord geopenbaarde gezondheidsprincipes als leidraad, en profiterend van wat de mens zelf door waarneming en research op dit terrein heeft bereikt, kunnen we de absolute wetten leren kennen, die onze fysieke gezondheid regelen. Als we deze wetten volledig begrijpen en toepassen, kunnen we de uitstekende gezondheid opbouwen die ons in staat stelt juist dat volle, actieve en vreugdevolle leven te leiden dat God heeft bedoeld.

Er is geen excuus om zich „maar een half mens” te voelen! Het voortdurend toenemend aantal gevallen van ziekte, lijden en dood leert ons duidelijk dat deze wereld de weg tot *gezondheid* — de weg tot *leven* — niet meer kent. Wij moeten leren hoe we werkelijk behoren te *leven!*

Welke zijn dan wel die fysieke wetten of voorschriften, die ons lichaam — en ons leven — in zo’n belangrijke mate beheersen?

1) Zorg voor een positieve mentale instelling

Een van de minst begrepen factoren die de gezondheid beheersen, is de

indringende invloed van de geest op het lichaam. Een zeer groot aantal van de bekende algemene kwalen van de mens wordt niet zozeer door het lichaam als door de geest veroorzaakt. Maagzweren, slechte spijsvertering, hoofdpijn, oververmoeidheid van de ogen, nervositeit en een hele reeks andere kwalen houden dikwijls rechtstreeks verband met de toestand van de geest, en niet met die van het lichaam.

Voeding en verpleging alleen zijn dan ook onvoldoende. God inspireerde Salomo om (Spr. 15:17) te schrijven: „Beter een schotel groente, waar liefde heerst, dan een gemeste os en haat daarbij.”

Slechts weinig mensen kennen vandaag nog de tevredenheid en echte gemoedsrust die voorwaarde zijn voor een goede gezondheid. Men moet leren zich te ontspannen en een levend geloof in God te stellen voor leiding bij het oplossen van de kleine moeilijkheden, waar wij allemaal mee te kampen hebben.

Deze primaire voorwaarde voor een goede gezondheid is evenwel iets waar degenen die de kennis van God afwijzen, nooit geheel en al aan kunnen voldoen. Wij zouden met onze klachten en angsten naar de dokter, de psycholoog of de psychiater kunnen gaan, maar *alleen God* kan ons ware gemoedsrust en vrede schenken, „En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten behoeden in Christus Jezus” (Filipp.: 4:7). En: „Een vrolijk hart bevordert de genezing, maar een verslagen geest doet het gebeente verdorren” (Spr. 17:22).

Jezus leerde dat we geen zorgen voor de dag van morgen dienen te hebben, maar ons vertrouwen in God moeten stellen, elke dag opnieuw. Bijna alle mensen die het ver in de wereld hebben gebracht, kenmerken zich door een vooruitziende, positieve en enthousiaste benadering van het leven. Ze houden zich veeleer bezig met wat bereikt *kan* worden dan met slechte of trieste berichten over problemen die „onmogelijk” kunnen worden opgelost. Bewust of onbewust maken zij deze positieve instelling tot een deel van hun leven.

De apostel Paulus heeft gezegd: „Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft” (Filipp.: 4:13).

Laten we ons best doen enthousiast en positief in het leven te staan, in

plaats van bij de pakken te gaan neerzitten.

Wij moeten leren onze gedachten te beheersen. Door een positieve en enthousiaste houding te ontwikkelen, dragen we in aanzienlijke mate bij tot het vormen van de basis voor een uitstekende gezondheid.

2) Voeding en vasten

Een mens is wat hij eet. Ons lichaam wordt gevormd uit het voedsel dat we nuttigen. Toch weet de doorsnee mens maar heel weinig van wat hij werkelijk zou moeten eten om een gezond en krachtig lichaam te krijgen.

Vele z.g. levensmiddelen dragen bitter weinig bij tot het in stand houden, voeden en opbouwen van het lichaam. In vele gevallen werken ze als vergif — en niet als voedsel!

Voor alles dient men er bij de keuze van voedingsmiddelen om te denken zoveel mogelijk natuurlijk voedsel te nemen, voedsel waaraan zo min mogelijk is veranderd in de door de mens in het leven geroepen „levens”-midde-lenindustrie.

Zorg ervoor dat uw voedsel op de juiste wijze wordt bereid, opdat de voor het lichaam onmisbare bouwstoffen niet worden vernietigd. Vermijd zetmeelrijke, vette, suikerrijke schotels, die weliswaar lekker kunnen zijn, maar weinig of geen werkelijke voedingswaarde hebben en op den duur slecht voor onze maag zijn.

Houd steeds voor ogen dat uw voedsel *natuurlijk* moet zijn — zoals God het in de natuur heeft laten groeien. Dat kan bijv. het originele volkorenbrood zijn (vrij van conserveeringsmiddelen), graanprodukten, vers fruit en verse groenten (die vooral niet door hoge temperaturen mogen worden ontkracht), mager vlees met een minimum aan vet gebraden, en zuivelprodukten waaronder zo mogelijk verse melk.

Laten wij ons realiseren dat het verbruik van „verfijnde” of „verbeterde” produkten als wittebrood, geraffineerde suiker, geconserveerde, sterk gesuikerde vruchten, groenten uit blik en gepasteuriseerde melk schadelijke gevolgen hebben voor onze gezondheid als deze de plaats gaan innemen van de *natuurlijke produkten*, die God als voedsel heeft bestemd. Zorg daarom voor een uitgebalanceerd voedingspatroon van *natuurlijke* voedingsmiddelen. En leer die dan zodanig te bereiden

dat er niets van hun voedingswaarde verloren gaat.

Sprekend over voedsel, moeten we ook de gezondheidswaarde van *water* nader beschouwen. Zuiver drinkwater — in flinke hoeveelheden — is een der voornaamste hulpmiddelen om kwade stoffen uit ons lichaam te verwijderen en het hele systeem schoon te houden. Het is een belangrijk middel om constipatie — de oorzaak van vele lichaamskwalen — te voorkomen dan wel te genezen. Veelvuldig raden artsen hun patiënten aan elke dag een stuk of zes glazen water te drinken, en dan bij voorkeur tussen de maaltijden in. Gebruik dat water in geen geval om uw eten naar binnen te spoelen.

Als men zijn voeding drastisch reduceert, spreekt men van „vasten”. Het gebruik om uit gezondheidsoverwegingen te vasten, is zo oud als de mensheid zelve. Een dier dat ziek is, zal voedsel weigeren, het is zijn eetlust kwijt. Door zijn instinct geleid, zal het vasten tot het weer beter is. Dat is een doeltreffende geneeswijze, het dier door de natuur ingegeven.

Maar hoe staat het met de mens?

Artsen en diëtisten zijn het er allen over eens dat wij, mensen, ons hebben aangewend meer voedsel te nuttigen dan ons lichaam nodig heeft. Dat heeft onherroepelijk tot gevolg, dat uiterst belangrijke lichamelijke processen worden verstoord, hetgeen ongemakken en ziekten in de hand werkt.

De meeste ziekten worden veroorzaakt door giftige stoffen in de bloedsomloop. Vasten echter stelt het lichaam in staat zichzelf te zuiveren van de gevolgen van een onvolmaakt dieet. Wordt de voedselopname afgeremd, dan zal dat verwijderen van kwalijke stoffen sneller verlopen en houdt het lichaam als het ware zelf „grote schoonmaak”.

In zeer vele gevallen van ziekte, zoals verkoudheid, hoofdpijn, koorts en maagstoornissen is vasten een doeltreffende, dikwijls zelfs de enige, natuurlijke geneeswijze.

Bij streng vasten ter wille van de gezondheid, moet men uitsluitend water gebruiken; in sommige gevallen kan ook vruchtensap worden gedronken om de benodigde kracht te verschaffen.

Jezus Christus heeft ons het voorbeeld van vasten gegeven en zei dat zijn volgelingen ook zouden vasten (Mark. 2:18-20). Vasten is niet alleen een goede geestelijke gewoonte, maar ook

een magnifieke fysieke manier om de gezondheid te bevorderen.

3) Reinheid en kleding

Teneinde het oude Israel de gewoonte van reinheid bij te brengen, vaardigde God rituele voorschriften uit, krachtens welke de mensen werd geboden zich en hun kleren te wassen als ze in aanraking waren gekomen met een vermoedelijke ziektebron (Lev. 11:29-47). De les die we hieruit moeten leren is dat we ons fysieke lichaam rein dienen te houden.

Regelmatige verzorging van huid, haar, nagels en gebit alsmede het voorkomen van lichaamsgeur zijn noodzakelijk voor onze hygiëne en dragen bij tot de gezondheid. Schadelijke stoffen worden ook door de huidporiën afgescheiden en derhalve is regelmatig baden van groot belang.

Het rein houden van ons lichaam, onze kleding en onze woning zal niet alleen een goede gezondheid bevorderen, maar ook onze gedachten op een hoger niveau brengen, dicht bij God.

Ontelbare lichamelijke aandoeningen worden veroorzaakt door het dragen van nauwe, slecht passende of ongezonde kleding. Kleren zijn bedoeld als afdoende bescherming tegen de weersomstandigheden en dienen dan ook gemakkelijk te zitten. Het dragen van nauwe gordels of corsetten door dames leidt dikwijls tot het in elkaar persen van belangrijke organen, verslapping van de buik- en bekkenbodemspieren en zijn soms zelfs oorzaak van moeilijke bevallingen. Het is eenvoudig de moeite niet waard!

Zo zijn schoenen met hoge hakken, die de lichaamshouding nadelig beïnvloeden, niet alleen schadelijk voor de voeten, maar voor het hele lichaam.

4) Zon en frisse lucht

Het is heilzaam om het lichaam aan zonlicht bloot te stellen. Het zijn de ultraviolette stralen die het meest tot onze gezondheid bijdragen. Deze stralen zijn van belang bij het benutten van fosfor en calcium en ook bij de vorming van vitamine D.

Probeer als het even kan dagelijks enige tijd in de openlucht en de zon door te brengen. Maar wees er wel op bedacht dat zonlicht schadelijk kan zijn indien het lichaam er te lang aan wordt blootgesteld, alvorens het eraan gewend is.

Maak er een gewoonte van altijd

zuivere, frisse lucht met diepe teugen in te ademen. Per slot van rekening is het de levensadem waar het hier om gaat (Gen. 2:7). Diep ademen is noodzakelijk voor gezondheid.

We halen adem om zuurstof in ons lichaam te brengen. Elk belangrijk proces dat zich in ons lichaam afspeelt, is afhankelijk van zuurstof. Hoe meer zuivere, frisse lucht wij inademen, des te meer energie we zullen hebben, des te frisser we eruit zullen zien, des te alerter we zullen zijn, des te beter onze lichaamshouding zal zijn.

De meesten van ons komen voldoende in de buitenlucht om in leven te blijven, maar onvoldoende om *energiek* te kunnen leven.

5) Lichaamsbeweging

In deze tijd van „drukknop”-techniek en auto's zijn miljoenen mensen slechts half zo fit als ze zouden moeten zijn; dit als gevolg van een tekort aan lichaamsbeweging.

Veel mensen hebben een verstandig opgezet programma voor lichaamsbeweging dringend nodig. Lichaamsbeweging stimuleert een diepe ademhaling en bevordert de bloedsomloop; ze bevordert de afscheiding van kwalijke stoffen uit het lichaam en het normale verloop van alle lichamelijke processen.

Terwijl arbeid ons vermoeit en soms prikkelbaar maakt, draagt de juiste lichaamsbeweging daarentegen op opmerkelijke wijze bij tot het opbouwen van energie. Door middel van systematische oefeningen wordt ons lichaam als een accu weer „opgeladen”. Deze lichaamsbewegingen kunnen alle spiergroepen in actie brengen, terwijl bij ons werk en ook bij bepaalde sporten verschillende van deze groepen dikwijls worden verwaarloosd, en andere daarentegen overbelast.

Sport en spel bieden vooral aan jongere mensen de gelegenheid tot de nodige lichaamsbeweging. Maar ook dit dient te worden aangevuld met systematische oefeningen.

Wandelen is een uitstekende vorm van lichaamsbeweging voor mensen van alle leeftijden en uit alle beroepen. Maar gezonde jongemensen dienen zelfs deze vorm van activiteit aan te vullen met de een of andere lichaamsbeweging, waarbij ook armen, schouders en romp intensief worden gebruikt.

Lichaamsbeweging is van vitaal belang voor opbouw en instandhouding

van hart- en bloedvaten, longen en lever.

Is het noodzakelijk dat we gaan „trimmen” of „joggen”?

Neen, dat niet — ofschoon het in bepaalde gevallen ideaal kan zijn. We zouden elke dag een paar baantjes kunnen gaan zwemmen — en dat dan langzaam opvoeren tot op z'n minst 500 meter per dag. We zouden ook elke dag een stuk kunnen gaan fietsen.

Meer energie en uithoudingsvermogen, het gevoel van een in alle opzichten verbeterde gezondheid zullen onze moeite meer dan belonen!

Pas evenwel op voor overdaad of blessures. En wees voorzichtig.

Omdat in de dagen van Paulus de neiging bestond atleten te bewonderen en te verheerlijken, schreef de apostel aan Timotheus: „Want *de oefening van het lichaam* is van weinig nut, *doch de godsvrucht is nuttig tot alles . . .*” (1 Tim. 4:8). Let wel: Paulus verwerpt hier de lichamelijke oefening niet, maar wijst er enkel op dat deze slechts weinig, en dan nog maar voor korte tijd, waarde heeft vergeleken met de godsvrucht die voor de eeuwigheid van belang is.

In deze tijd overkomt het slechts weinigen onder ons dat ze een teveel aan lichaamsbeweging krijgen, maar we hebben er een juiste hoeveelheid van nodig voor het verwerven van een goede gezondheid, waarvan wij allen zouden kunnen genieten.

De ontwikkeling van een krachtig, en soepel lichaam vereist inspanning. Maar lichaamsbeweging is in alle opzichten de moeite waard, vooral in deze dagen nu we allemaal de neiging hebben alles door machines en apparaten te laten doen en daarbij het eigen lichaam verwaarlozen.

6) Slaap en rust

Veel mensen, in het bijzonder studenten, hebben de neiging zichzelf wijs te maken dat ze zich bij werk of spel tot het uiterste kunnen inspannen en dan later hun nachtrust wel kunnen inhalen zonder daar enig nadeel van te ondervinden. Er bestaat echter geen enkel vervangingsmiddel voor regelmatige slaap en rust om het menselijk lichaam fit te houden.

Een mens kan langer zonder voedsel dan zonder slaap. De meeste volwassenen hebben een vaste periode van slaap nodig, variërend van zeven tot negen uur. Dat is zeer beslist geen verloren tijd. Want een mens wordt erdoor in

staat gesteld voor de volle honderd procent actief en aandachtig bezig te zijn terwijl hij op de duur meer en langer van het leven zal kunnen genieten.

Anderzijds is een teveel aan slaap niet goed. Dit werkt veeleer deprimeerd en veroorzaakt traagheid en een zekere lethargie. In Spreuken 24:33-34 wordt dan ook ernstig gewaarschuwd voor de nadelen van te lang slapen en luiëren.

Behalve een regelmatige nachtrust bevelen vele gezondheidsadviseurs een of meer korte perioden van rust overdag aan om onze accu's weer op te laden.

Toen God gebod: „Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen”, gaf Hij daarmee zowel een gezondheidsvoorschrift als een geestelijk principe — die nooit zullen verouderen. Zowel fysiek als mentaal is het voor ons van het hoogste belang dat wij elke zevende dag inderdaad rusten — en dat is de reden waarom God ons als een grote zegen de sabbatrust schonk.

Reeds duizenden jaren geleden zette God uiteen waar velen nu nog altijd niet achter zijn nl. dat wie zichzelf onvoldoende slaap en rust gunt, uiteindelijk niet meer, maar *minder presteert*.

Doe er iets aan

U kent nu dus al zes van de zeven fundamentele wetten voor het bereiken van een goede gezondheid. We zullen ze nog even kort samenvatten: (1) Hou op met piekeren, argumenteren en ruziemaken. Tracht gemoedsrust en een positieve houding te bewaren. (2) Zorg voor een evenwichtige voeding met natuurlijke etenswaren, en denk om de waarde van veel water drinken, vasten en het voorkomen van constipatie. (3) Hou steeds voor ogen dat hygiëne van vitaal belang voor uw gezondheid is en dat het evenzeer noodzakelijk is goede kleding te dragen. (4) Trek het volle profijt uit zonlicht en frisse lucht. (5) Stel een schema op voor voldoende en regelmatige lichaamsbeweging en... *hou u daaraan!* (6) Geef uw lichaam de gelegenheid na inspanning weer tot rust te komen door voldoende slaap en rust, zoals God dat bedoeld heeft.

Hou deze zes fundamentele voorschriften steeds in gedachten en bestudeer ze tot in details. Maar bovenal: pas ze toe!

Wij moeten deze voorschriften trouw naleven! Dat zal ons moeite

kosten, maar onze beloning zal een krachtig, welgevormd, door en door gezond lichaam zijn.

Uiteraard is het zo dat indien iemand, deze wetten het grootste deel van zijn leven reeds heeft overtreden, hij er, als hij ze alsnog gaat toepassen, minder profijt van zal hebben dan als hij er al vroeg mee was begonnen. We dienen ons in alle eerlijkheid bewust te zijn van één factor, waar we zelf geen zeggenschap over hebben: erfelijke belasting: sommigen van ons hebben bepaalde zwakheden geërfd, die ze misschien nooit geheel kunnen overwinnen.

Maar bijna elke fysieke conditie kan in aanzienlijke mate worden verbeterd als we maar de juiste stappen ondernemen.

Zet er daarom de schouders onder! Een stralende gezondheid is waard om aan te werken. En het toepassen van deze *fysieke* wetten betekent tevens een uiterst belangrijke *geestelijke* oefening.

En tot slot nog dit: verzuim niet het op deze beschouwing aansluitend en afrondend artikel in het volgende nummer van dit blad te lezen. Dit handelt over de *vergeten* gezondheids-wet. Het is een wet — zo belangrijk dat verwaarlozing daarvan elk profijt dat u aan de overige zes ontnemen kunt, volledig te niet zal doen! □

Persoonlijk

(Vervolg van pagina 1)

opnieuw in de ether via Radio Luxemburg) bereikt deze boodschap nu de wereldschokkende *kracht* die de profetie impliceert.

Wat staat er daarna te gebeuren?

Dan zal er een grote verdrukking zijn, vervolgde Jezus. Een periode van geweldpleging, verwoesting en dood, erger dan er ooit geweest is en ook nooit meer wezen zal! Jeremia heeft dit voorspeld (Jer. 30). Hij gaf aan welke volkeren in de eerste plaats bij deze ramp betrokken zouden worden. Het zullen de volkeren zijn, die God naar Jakob — of Israel — heeft laten vernoemen, de naties die van de twee zonen van Jozef afstammen. Dit zijn de Verenigde Staten en de Britse volkeren van het Verenigd Koninkrijk, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika.

Ezechiël heeft het voorspeld (5:12 en 6:6). Mozes heeft het beschreven (Deut. 28, speciaal vers 20-24, 32-34 en

49-50; alsmede Leviticus 26, m.n. vers 16-20). Nu reeds beginnen deze profetieën werkelijkheid te worden. Nu reeds is de „trotse macht” (Lev. 26:19) van Engeland gebroken. De natie die eens de *grootste* wereldmacht was, is tot een tweederangs mogendheid gereduceerd. En ook de „trotse macht” van Amerika werd in Vietnam terdege gebroken.

De grote verdrukking zal voorname-lijk over de Verenigde Staten en de Britse volkeren komen! De gebeurtenissen die ertoe leiden, en die in het verborgene smeulen, nemen geleidelijk in kracht en hevigheid toe. En dan opeens, totaal onverwacht, zal de wereld uiteenspaten in een *nucleaire* Derde Wereldoorlog.

Doch laat mij u dit zeggen: ik verwacht niet mij in het dan losbarstend geweld te bevinden. En *u* hoeft evenmin tot de vele miljoenen slachtoffers te behoren!

Jezus heeft gewaarschuwd (Matth. 24, Markus 13, Lukas 21). En toen Hij, in Lukas' versie van zijn waarschuwing, zei: „*Waakt* te allen tijde, biddende, dat gij in staat moogt wezen *te ontkomen aan alles* wat geschieden zal, en gesteld te worden voor het aangezicht van de Zoon des mensen” (Lukas 21:36), deed Hij u en mij een *belofte* van goddelijke bescherming voor de verschrikkingen die Hij had beschreven, *als* we inderdaad de wereldgebeurtenissen zoals deze werden *geprofeteerd* aandachtig volgen, God blijven gehoorzamen en door gebed steeds contact met Hem houden.

Er is nog een belofte van wonderbaarlijke bescherming tegen deze grote verdrukking. U vindt deze in het derde hoofdstuk van Openbaring. Beginnen- de met vers 7 wordt beschreven hoe de levende Christus *een deur zal openen*, waardoor zijn evangelie over de hele wereld zal uitgaan, als een getuigenis en als een waarschuwing.

Dit nu is het Werk dat door middel van *The World Tomorrow*-uitzendingen en door *The Plain Truth* en andere publikaties wordt gedaan. In vers 10 vinden we Christus' *belofte* dat Hij ook ons, *omdat wij zijn Woord* bewaard hebben, voor de „*ure der verzoeking*” zal bewaren.

Wees op uw hoede en lees meer over de belofte van *bescherming* niet alleen voor de *grote verdrukking* maar ook voor de *plagen* ten tijde van de „Dag des heren” die daarna komt, in Psalm 91. □

ALS EEN HUWELIJK NIET GELUKKIG IS... EEN HOUDING DIE HEELT

door Donald D. Schroeder

Er zijn wegen om verstoorde huwelijksrelaties te herstellen.

Is uw huwelijk zo gelukkig als u dat zou willen? Of is er iets mis mee?

Wist u dat een huwelijk niet voor altijd hoeft te vallen onder de categorie ongelukkige relaties?

Slechte huwelijken zijn het gevolg van overtreding van de door de Schepper ingestelde geestelijke wetten.

God ontwierp onveranderlijke geestelijke wetten, die — indien ze worden nageleefd — geluk en liefde zullen brengen, zowel in het huwelijk als in alle andere menselijke relaties. Overtreding van deze dynamische, levende wetten leidt onherroepelijk tot een ongelukkig huwelijk en veel narigheid.

De man-vrouw relatie

God schiep de mens mannelijk en vrouwelijk, en voor een ongelooflijk transcendent doel. Hij schiep de vrouw als hulp en vriend van haar man (Gen. 2:18). De Almachtige Schepper beschikte dat de man over zijn vrouw zou heersen en haar op de juiste wijze zou leiden. Maar beslist niet zoals een kwade meester onrechtvaardig en wreed over een slaaf heerst.

Hiervoor is *inzicht* vereist. In de man-vrouw relatie is sprake van twee

verschillende gebieden: enerzijds is de man leider van een team van 2 personen. Anderzijds behoort er teamwork te zijn. Bij verschillen in mening, ideeën en voorkeuren, moet er in wijsheid en liefde op basis van gelijkheid overleg zijn. Want zowel man als vrouw zijn beiden erfgenaam van de genade en het Koninkrijk van God (1 Petr. 3:7).

Slechte huwelijksrelaties kunnen niet worden hersteld als huwelijkspartners de structuur van leiderschap vergeten die God in het huwelijk heeft ingesteld. De maatschappij speelt een spelletje met huwelijken op fifty-fifty basis; de problemen worden hiermee echter niet opgelost — integendeel.

De leider van een huwelijk, de man, en zijn vrouw behoren niet zodanig te handelen dat de ander wordt tegengewerkt. Beiden moeten leren een houding in praktijk te brengen die de ander tot samenwerken stimuleert.

Wordt het geen tijd dat wij de liefhebbende houding en de genezende waarden en gedragingen voor een goed huwelijk opnieuw ontdekken?

Wat zijn eigenlijk de voortreffelijke gedragingen waardoor echtgenoten elkaar opbouwen in plaats van elkaar het leven zuur maken? Hoe moeten man en vrouw tot elkaar komen om de

wonden als gevolg van misverstanden en eerder gemaakte fouten te helen?

Hoe moeten echtgenoten elkaars gevoelens delen? Hoe elkaar deelgenoot maken van hun noden, zodat ze althans een *begin* kunnen maken met opbouwende oplossingen voor hun problemen?

Toon waardering

Wat geschonden huwelijksrelaties nodig hebben, is een eerste doelbewuste stap in de goede richting. Iemand behoort daarbij „de eerste” te zijn en een einde te maken aan schadelijke communicatiestoornissen.

Voor u trouwde zag u in uw huwelijkspartner eigenschappen die u bijzonder aanspraken. Zonder enige twijfel hebt u toen veelvuldig en op vele manieren uiting gegeven aan uw bewondering en waardering voor deze kwaliteiten van degene die u liefhad. Maar helaas begaan velen in hun huwelijk de *ernstige fout* dat ze geen blijk van

waardering meer geven voor de kleine dingen — of zelfs voor de grote dingen — die de huwelijkspartner voor hen doet. Zelfs goede huwelijken kunnen langzaam verzuren en stranden doordat man en vrouw elkaars arbeid en inspanning als iets vanzelfsprekends zijn gaan beschouwen.

Welke goede eigenschappen waardeert u *thans* in uw huwelijkspartner?

Neen, ik wil niet dat u nu meteen al reageert met: „Ja, maar hij (of zij) heeft van die vervelende eigenschappen en gewoonten, die me tegenstaan!” Neen, ik wil dat u nu uw aandacht bepaalt bij de *goede* eigenschappen van uw partner. Zet ze in gedachten op een rijtje! Schrijf ze desnoods op, zodat u ze duidelijk voor u hebt. Het is van groot belang de goede kwaliteiten van uw partner of van uw huwelijk te onderkennen, ook al lijken het er maar enkele te zijn.

Bent u *dankbaar* voor deze goede kwaliteiten? Hebt u uw partner de laatste tijd nog weleens gezegd dat u deze eigenschappen in hem (of haar) waardeert?

Als u een vrouw bent, kan het best zijn dat uw man niet zo attent of hartelijk is als u wel zou wensen, maar . . . hij is toch een goede kostwinner. Hebt u hem de laatste tijd nog weleens geprezen om de inspanning en energie waarmee hij voor zijn gezin werkt?

Als u een man bent, heeft u misschien de indruk dat uw vrouw niet zo verstandig met het huishoudgeld omspringt als wel mogelijk is. We beleven thans allemaal moeilijke en dure tijden. Hebt u haar weleens gezegd dat u alle respect hebt voor de wijze waarop ze ijverig tracht er het beste van te maken? Hebt u haar aangemoedigd terwijl ze haar best doet de eindjes aan elkaar te knopen? Hebt u haar geprezen om de wijze waarop ze de kinderen verzorgt, het huis schoon en gezellig houdt, of misschien zelfs het gezin aan een tweede inkomen helpt?

Er bestaat geen mens die geen behoefte aan waardering heeft. God heeft dit tot een levende wet gemaakt.

Overtreedt men deze wet door zich steeds maar op de negatieve of lastige kanten van iemand te concentreren, dan lijkt *alles* in het leven volslagen negatief te worden. Gebrek aan waardering voor goede dingen heeft tot gevolg dat men het contact verliest met al wat er wezenlijk goed in de ander is.

Vele huwelijkspartners verwoesten zelf hun huwelijk juist door hun on dankbaarheid, een verschijnsel waar huwelijksadviseurs voortdurend mee te maken krijgen.

De Bijbel leert ons de noodzaak om steeds weer onze dankbaarheid te uiten: „dank *te allen tijde* . . . voor alles [het goede]” (Ef. 5:20).

Wilt u graag gewaardeerd worden? Toon dan zelf oprechte waardering voor uw partner — of, voor welke andere persoon ook.

Indien wij geregeld waardering tonen waar dat op z'n plaats is (en dat geldt zelfs voor kleinigheden die anderen voor ons doen) dan zal daar een opmerkelijke reactie op volgen. Dit uiten van waardering zal niet meteen al uw huwelijksproblemen oplossen, maar het is een positieve eerste stap naar verbetering en herstel van een gekwetste huwelijksrelatie.

Jesus leert ons waar het bij een juiste levenshouding vóór alles om gaat: „Alles nu wat gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus: want dit is de wet en de profeten” (Matth. 7:12).

Eer en respecteer elkaar

Het mag dan moeilijk schijnen bij heftige meningsverschillen of sterk uiteenlopende inzichten, maar nogmaals: ieder mens wil dat men hem eert en respecteert. Meningsverschillen zijn volstrekt geen excuus om geen respect meer voor iemand te hebben.

Wat gebeurt er als man en vrouw of welke andere persoon ook verzuimen elkaar te respecteren en te eren? Dan wordt er automatisch een muur van verdenking, wantrouwen of vrees opgetrokken. Mensen die onvoldoende respect en waardering ontvangen, zijn sneller gekwetst als ze op hun tekortkomingen worden gewezen. Ze zijn minder ontvankelijk, zelfs voor opbouwende kritiek. Velen denken dan meteen dat ze worden aangevallen of beledigd, ook al is dat volstrekt niet de bedoeling.

God gebiedt ons, bij al onze intermenselijke relaties: „Eert *allen* . . .” (1 Petr. 2:17). Ja ook als iemand niet altijd blij geeft van een goed karakter. Waarom dit gebod? Omdat respect nieuw respect voortbrengt! Gebrek aan respect daarentegen leidt tot kwaadaardige gedachten, maakt een goede situatie slecht en een slechte situatie nog erger.

Bedenk wel: uw partner is iemand die uit eigen vrije wil veel persoonlijke gewoonten en vrijheden prijs gaf om met u te trouwen. Hebt u deze partner eer en respect bewezen omdat hij (of zij) de uitdaging van huwelijk en gezinsverantwoordelijkheid heeft aanvaard? Bereid was met al uw onvolmaaktheden te leven?

Eer en respecteer de ander daarvoor! Behandel uw partner waardig, en de kans is groot dat hij of zij ernaar zal verlangen nog meer in uw achting te stijgen!

Wees vergevingsgezind

Een houding als „dat vergeef ik je nooit!” is de zekerste manier om een huwelijk onherstelbaar te bederven. Een meedogenloze, geen vergiffenis kennende houding leidt tot ontmoediging en verslagenheid, wekt spanning, zaait tweedracht en versterkt disharmonie en haat.

Hoeveel huwelijkspartners hebben niet de nare gewoonte om — privé dan wel in het openbaar — oude koeien uit de sloot te halen teneinde de ander in verlegenheid te brengen of zelfs te vernederen?

Dat is niet vergevingsgezind. Op die manier worden oude wonden opnieuw opengemaakt.

Zelf wilt u graag vergeving voor uw tekortkomingen ontvangen.

Wees zelf ook bereid tot de zeer lofwaardige houding van genade en vergevingsgezindheid jegens de ander teneinde fouten en misstappen in het huwelijk te herstellen. „Weest barmhartig, gelijk uw Vader barmhartig is” (Lukas 6:36).

(Zie verder pagina 22)

WOORDEN DIE KWETSEN

WOORDEN DIE HELPEN

---

door Donald D. Schroeder

Ondoordachte woorden en opmerkingen richten enorm veel schade aan.
Ze moeten uit ons taalgebruik verdwijnen.

„Wat mankeert jou toch?” „Hoe vaak moet ik je dat nou nog zeggen?” „De ellende met jou is . . .!” „Hoe kun je nou zo stom zijn?!” „Jij zult nou *nooit* 's . . .!”

Hoe vaak horen we niet dat mensen door dergelijke ondoordachte, kwetsende opmerkingen worden gekleineerd of vernederd? Of anders wel op deze manier:

„Als jij dan *wé*rkelijk zo flink bent . . .” „Het enige wat jij kunt . . .!” „Je lijkt wel . . .”

Deze en nog vele andere vernederingen lijken bij vele mensen makkelijk over de lippen te komen als ze moeilijkheden met anderen hebben.

Sarcasme, schelden, iemand vernederen, beschuldigingen, en kwetsend negatieve overdrijvingen komen allemaal te vaak voor.

Je hoort het van anderen, maar . . . misschien maken we ons er zelf ook schuldig aan. Misschien is het zelfs zo'n gewoonte geworden, dat we de schadelijke uitwerking ervan niet eens meer beseffen.

Als zulke uitlatingen aan ons adres worden gericht, voelen we ons dan prettig? Natuurlijk niet! Dit zijn immers geen woorden die een geest van ware liefde vertolken d.w.z. opbouwend en hulpvaardig bedoeld zijn!

Want wat ze in werkelijkheid betekenen is: „Ik heb volstrekt geen respect voor je. Jouw gevoelens als mens betekenen niets voor me. Je bent me te min!” De houding achter kwetsende, vernederende woorden is

menselijke trots. Het is niets anders dan zelfverheerlijking! In wezen is dit verwerpelijke gedrag het gevolg van de geraffineerde wijze waarop Satan de menselijke geest beïnvloedt — of we hebben het overgenomen van anderen die aldus werden aangetast (Ef. 2:2-3).

Striemente, kleinerende woorden en uitdrukkingen dienen uit ons leven te worden gerukt. Want als ze maar dikwijls genoeg worden herhaald, dringen vernederende opmerkingen zelfs door de dikste huid en veroorzaken dan allerlei ellende — van een misplaatst schuldgevoel tot blinde woede. Ook kunnen ze leiden tot zware depressiviteit, geestesziekten en zelfs zelfmoord. „Dood en leven zijn in de macht der tong”, waarschuwt de Bijbel (Spr. 18:21).

Relatie ouders-kinderen

Ook kinderen zijn maar al te vaak de dupe van kleinerende uitlatingen of vernederende opmerkingen van ouders of anderen. Door dergelijk woordgebruik veranderen sommige kinderen in totaal verslagen, in zichzelf gekeerde, zich nutteloos voelende wezens. Andere kinderen trachten hun kwetsbare ego tegen het verdriet om zulke uitlatingen te beschermen door zich steeds harder en zonder respect tegenover volwassenen, op te stellen, of door andere kinderen nog kwetsender beledigingen toe te schreeuwen. Zo wordt deze vicieuze cirkel steeds venijniger.

De gewoonte om opmerkingen te maken als „Jij doet ook *altijd* alles verkeerd!” of „Jij zult 't ook *nóóit* leren!” Kan zelfs een talentvol en

begaafd kind veranderen in een puber of volwassene met geremde intelligentie en beperkt prestatievermogen — in een individu met bitter weinig zelfvertrouwen.

In haar boek *The Magic Years* zegt de Amerikaanse dr. Selma Fraiber: „Een kind heeft het nu en dan nodig onze afkeuring te voelen, maar als wij daarbij te ver gaan zodat het kind zich minderwaardig en vernederd gaat voelen, hebben we misbruik gemaakt van onze ouderlijke macht en daarmee de kans geschapen dat overtrokken schuldgevoelens en zelfhaat de verdere ontwikkeling van de persoonlijkheid van dit kind beïnvloeden.”

Woorden die helpen

Als zich weer eens een ernstige situatie voordoet, val dan niet tegen iemand uit met ruwe, stekende of vernederende termen, maar zet een wacht voor uw lippen. Zeg liever vriendelijk: „Wees alsjeblijft wat netter . . . Wees alsjeblijft iets voorzichtiger . . . Laat mij het alsjeblijft even voordoen . . .”

Dat eenvoudige woordje *alsjeblijft* helpt ons respect te tonen. Het maakt ook dat wij zelf constructiever gaan denken. We treden anderen in opbouwende zin en ook veel nuttiger tegemoet.

Stel dat een kind per ongeluk een glas melk omgooit (en welk kind heeft dat niet gedaan), dan zal iemand die niets om dat kind geeft, wellicht zeggen: „Hè onvoorzichtig kind! Kijk nou weer wat je doet!” Het kwalijke van deze woorden is dat ze het kind *brandmerken* met een eigenschap (onvoorzichtigheid), die dat kind helemaal niet hoeft te hebben. Best

mogelijk dat de ouders bij het dekken van de tafel niet genoeg rekening hadden gehouden met kinderen, of het kind niet hebben geleerd wat voorzichtiger te zijn.

Het is veel beter om in een dergelijke situatie heel rustig te zeggen: „Haal even een doek en maak de boel schoon. En wees in het vervolg een beetje voorzichtiger.” Dan wordt het kind niet te kijk gezet alsof het tot niets in staat is; veeleer tonen we dan ons vertrouwen in zijn vermogen het probleem op te lossen en een volgende keer beter uit te kijken.

Maar al te vaak hoort men iemand in een wat pijnlijke situatie overdreven reageren met kreten als „Jij moet ook *altijd* . . .” of „Jij zult ook *nooit* . . .!”

Het grote gevaar van zulke uitlatingen is dat ze een valse of overdreven werkelijkheid scheppen. Dat weerhoudt de beschuldigde ervan ooit eens wat te doen als de beschuldiger toch maar op zo'n nonchalante manier de goede dingen vergeet die hij of zij heeft gedaan.

Als we ons moe of gespannen voelen, zijn we eerder geneigd er norse of kwetsende woorden uit te flappen. Wanneer de kinderen naar ons toekomen en vragen om een verhaal voor te lezen, of als onze vrouw onze hulp inroept, zeg dan niet op norse toon „Nee!” of „Val me nu niet lastig!”, maar: „Ik ben op 't ogenblik erg moe en een beetje van slag. Kan 't nog even wachten?” Dan hebt u uw toestand op dat moment duidelijk gemaakt zonder daarbij iemand voor het hoofd te stoten. En u hebt de mogelijkheid opengelaten voor positieve hulp later.

In plaats van iemand wegens een fout op vernederende wijze af te snauwen, kan men zijn afkeuring tonen en tegelijk de ander blijven respecteren door te zeggen: „Ik kan niet zo op prijs stellen wat je gedaan hebt.” Geef duidelijk aan dat het hier om *dit speciale geval* gaat. Druk de ander geen stempel op door scheldwoorden, en tracht niet hem met een scherpe opmerking te kwetsen. Want daarmee scheidt u enkel vijandschap — of een nieuw probleem.

De sleutel tot opbouwende in plaats van kwetsende woorden is hierin gelegen dat men altijd *respect* toont.

Doorbreek de vicieuze cirkel

Mocht u zich hebben schuldig gemaakt

aan het uiten van vernederende, minachtende opmerkingen, vraagt u zich dan af of u het prettig zou hebben gevonden als zoiets tegen u was gezegd.

Maar mocht u, vanaf dit moment, ophouden met harde dingen tegen een ander te zeggen, dan kan het een tijd duren eer u daar gunstige reacties op krijgt. Want de mensen die u hebt gekwetst willen er zeker van zijn dat u werkelijk bent veranderd. Het duurt enige tijd eer oude wonden genezen zijn. Reageren anderen toch als vroeger, onderdruk dan de neiging daar als vanouds op in te gaan.

Doorbreek de vicieuze cirkel van ondoordachte vernederingen. Toon respect en aandacht voor de gevoelens van anderen. Na verloop van tijd zullen die anderen dan meer respect en aandacht voor u tonen.

„Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op” (Spr. 15:1). „Zachtheid van tong is een boom des levens” (Spr. 15:4).

Worden anderen door uw woorden

gekwetst? Of worden ze erdoor geïnspireerd? De Bijbel bevat vele ernstige waarschuwingen voor de gevolgen die onze woorden kunnen hebben.

De onbeheerste tong, zegt de apostel Jakobus, „kan geen mens bedwingen. Zij is een onberekenbaar kwaad, vol dodelijk venijn. Met haar loven wij de Here . . . en met haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis Gods geschapen zijn: uit dezelfde mond komt zegening en vervloeking voort. Dit moet, mijn broeders, niet zo zijn” (Jak. 3:8-10).

De krachtigste waarschuwing betreffende wat wij zeggen komt echter van Jezus Christus: „Want uit de overvloed des harten spreekt de mond. Een goed mens brengt uit zijn goede schat goede dingen voort, en een slecht mens uit zijn boze schat boze dingen. Maar Ik zeg u: Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen spreken, zullen zij rekenschap geven op de dag des oordeels” (Matth. 12:34-36).

Streef ernaar geen kwetsende maar opbouwende woorden te spreken! □

WAARTOE DIENT HET HUWELIJK? of is het (al) uit de tijd?

Denk eens na. Als we ooit allemaal een goed huwelijk konden gebruiken dan was het nu wel! Zuiver maatschappelijk gezien. Maar weten we wel echt waartoe het huwelijk dient? Als bouwsteen voor de maatschappij? De beroemde professor Parkinson zegt tenminste dat het huwelijk een carrière op zich is. En dat is ook zo. Maar het huwelijk is zelfs heel wat meer dan een carrière die het zo ontbeerde geluk en welzijn moet brengen. Ja heus er is nog een reden voor het huwelijk en die is zo adembenemend dat u het niet voor mogelijk had gehouden. Lees en onderzoek het allemaal in ons *gratis* boekje **WAARTOE DIENT HET HUWELIJK?**

Schrijf vandaag nog naar het eerste adres dat op de binnenomslag wordt vermeld.

De wereld . . . één groot legerkamp

OP HET PUNT
VAN OORLOG

Nooit eerder in de geschiedenis van de mensheid hebben er omstandigheden geheerst die zo goed beantwoorden aan de profetie van Joël:

„Smeedt uw ploegscharen tot zwaarden en uw snoei-messen tot speren; de zwakke zegge: Ik ben een held” (Joël 3:10).

Merk op dat deze profetie uit twee delen bestaat. Eerst is er een explosieve groei in wapens; vervolgens stelt deze groei de „zwakken” in staat sterk te worden. De huidige ongelooflijke wapenhandel met de zwakkere

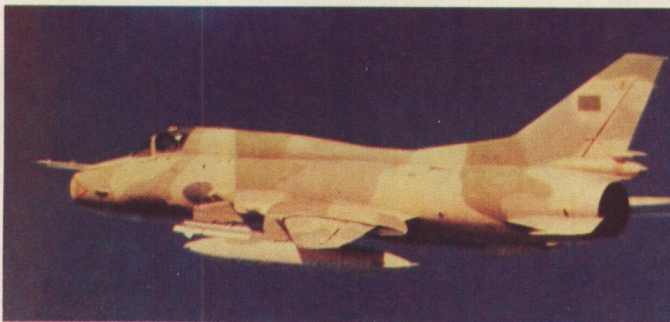
landen van de Mid-Oosten kopen de aller-modernste wapens — en financieren nu zelfs in feite de research en de ontwikkeling van deze wapens. In een recente transactie verkocht

men zijn de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie verantwoordelijk voor 70% van de wereldhandel in wapenen.

Maar al domineren de beide supermogendheden

Veel landen die het zich niet kunnen permitteren. Van alle wapenen die in de wereldhandel omgaan, wordt omstreeks vier vijfde gekocht door Derde Wereld-landen — dezelfde landen die volgens een recent rapport van de Verenigde Naties zesmaal meer aan wapens uitgeven dan aan gezondheidszorg.

Terwijl het ernaaruit ziet dat alle landen ter wereld in snel tempo bezig zijn zich betere wapens te verschaffen dan die welke de supermogendheden nog maar weinige jaren geleden ge-

F. Loehon—Liaison

Israel—Sun

landen van de Derde Wereld beantwoordt vrijwel geheel aan de door Joël beschreven toestand.

De wereldomvattende wapenhandel heeft inderdaad een explosieve uitbreiding ondergaan. In het decennium van 1966 tot 1976 schoot de wapenhandel in de wereld met 60% omhoog, om in de tweede helft van de jaren '70 nog eens met een ruk te stijgen, en wel met 25% per jaar. Op het ogenblik wordt er in de wereld voor meer dan 50 miljard gulden per jaar aan wapens verhandeld. Het kan zelfs zijn dat de officiële cijfers nog aan de lage kant zijn doordat een deel van de wapenhandel schuilgaat in de burgerlijke exportstatistieken.

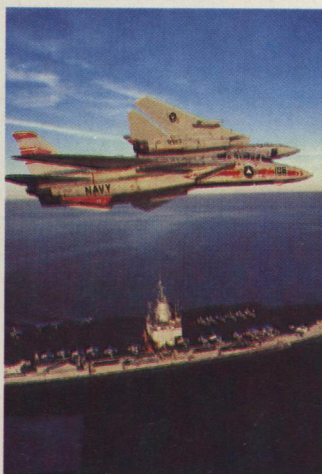
Ook de kwaliteit neemt

Frilet—Black Star

Frankrijk bijv. bepaal ketten terwijl haar eigen vloot er nog niet eens over beschikte!

De voornaamste wapenproducenten zijn de grote industrielanden, met Japan als opmerkelijke uitzondering. De Verenigde Staten staan bovenaan met 39% van de handel, gevolgd door de Sovjet-Unie, Frankrijk, West-Duitsland en Engeland. Sa-

Herman Koko Jan—Black Star

Zimberoff—Sigma

dan ook de markt, de West- en Middeneuropese landen pousseren op agressieve wijze hun eigen exportprogramma's. Zo werd bijv. de omvang van de Franse wapenexport in de periode 1968 tot 1977 meer dan viermaal zo groot.

En wie zijn de kopers?

Black Star

briikten, schijnen pogingen om deze ontwikkeling tot staan te brengen vruchteloos. Onder de regering-Carter deden de Verenigde Staten een krachtige poging om de wereldwapenhandel terug te dringen door de verkoop aan landen met een trieste reputatie ten aanzien van de mensenrechten te beperken. Zonder succes. Die landen wendden zich tot andere leveranciers: de Sovjet-Unie, Europa, ja zelfs Israel.

Een steeds wederkerend patroon is dat West-Europa steeds weer de gaten probeert op te vullen die ontstaan zodra de Verenigde Staten de toevloed van haar eigen wapens probeert in te dammen. Zo zag men dat in de jaren na de Tweede Wereldoorlog, toen de Verenigde Staten weigerden straal-

Tabel Van Landen Met Enkele Belangrijke uitgaven In Vergelijking

	BNP (Milj.)	Defensie (Milj.)	Onderwijs (Milj.)	Gezondheid (Milj.)
Egypte	14,503	5,750	780	319
Iran	65,576	7,966	4,788	984
Irak	15,685	1,659	692	95
Israël	13,261	4,028	902	316
Syrië	6,349	934	371	10
U.S.S.R.	857,000	103,000	47,800	23,000
Libanon	2,500	114	115	12
Japan	493,260	5,097	27,622	19,237
V.S.	1,696,119	91,013	97,700	55,700
Engeland	222,064	11,074	13,346	11,441
Canada	191,159	3,639	14,964	10,514
W.-Duitsl.	446,188	15,452	23,202	25,887
O.-Duitsl.	75,823	2,918	3,260	1,971
Jordanië	1,726	154	61	20
Saoedi-Arabië	41,157	7,641	3,956	864
Afghanistan	2,673	68	37	16
India	86,139	2,923	2,326	1,010
Pakistan	13,324	783	283	80
China	307,010	19,500	12,000	4,500
Z.-Afrika	31,888	1,795	510	132

- Uitgaven voor militaire doeleinden meer dan 10% van het BNP
 Landen waarvan de uitgaven (in dollars) voor volksgezondheid en onderwijs die voor defensie overtreffen

Gegevens gebaseerd op cijfers uit 1976.

Bron: *World Social and Military Expenditures, 1979*, Ruth Leger Sivard

jagers aan de landen van Latijns-Amerika te verkopen, de Europese producenten daartoe wel bereid waren. Toen de Sovjet-Unie weigerde Egypte betere wapenen te verkopen, vulde Europa eveneens de lacune op.

In feite bevinden de grootste wapenleveranciers van de wereld zich eenvoudig in een tredmolen waar ze niet uit kunnen springen. Frank-

rijk en Engeland moeten wel exporteren om hun eigen wapenindustrie in stand te houden, een patroon dat men ook tegenkomt in landen zoals Israël en Brazilië. In West-Duitsland zijn 200.000 arbeiders afhankelijk van de wapenindustrie. De Israelische wapenexporten dragen in belangrijke mate bij tot de inkomsten van het land, zonder welke

zijn door inflatie geteisterde economie ten onder zou kunnen gaan. Op dezelfde wijze leveren de buitenlandse wapenverkopen van de Sovjet-Unie omstreeks een achtste van de harde valuta inkomsten van dat land. Kennelijk is het nu zo, dat zolang er ook maar één land bereid is aan de behoeften te voldoen, wij de hoop op een inperking van

de stroom van wereldwapenen wel kunnen vergeten.

Daar komt bij dat er geen hoop bestaat dat de onlesbare dorst naar wapenen in de Derde Wereld zal afnemen. Vrijwel alle na de Tweede Wereldoorlog gevoerde oorlogen werden gevoerd door Derde Wereldlanden. Dit zijn de landen die mogelijk zowel uit veiligheidsoverwegingen als uit nationale trots de grootste behoefte hebben aan conventionele wapenen. En zo blijft de wapenhandel het kostbaarst voor die landen die zich haar het minst kunnen veroorloven.

De wereld besteedt ruwweg zestigmaal zoveel aan de uitrusting van elke soldaat als aan het onderwijs van elk kind. Dikwijls geven de arme landen veel meer aan bewapening uit dan dat zij in de vorm van civiele buitenlandse hulp van deze wapen-exporterende landen ontvangen.

Het is in dit verband interessant dat de landen die sedert de Tweede Wereldoorlog verhoudingsgewijs minder aan hun militaire apparaat hebben besteed (Japan en West-Duitsland vormen de meest voor de hand liggende voorbeelden) tevens de landen zijn die de snelste economische groei te zien hebben gegeven.

Mondiaal gezien heeft de wereld zich volslagen vastgewerkt. De behoefte aan eigen veiligheid, en de erkenning dat de menselijke natuur van „de ander” er weleens toe zou kunnen leiden dat hij je grondgebied wil inpikken, vergt enorme investeringen in bewapening. In de Wereld van Morgen zal Jezus met bovennatuurlijke middelen de vrede verzekeren. Onze huidige kostbare wapenhandel zal volledig worden uitgebannen. „En zij zullen de oorlog niet meer leren” (Jes. 2:4).

— Jeff Calkins

Op zondag 12 juli jl. ben ik naar de hel geweest.

De zon van Jeruzalem stond zowat pal boven mijn hoofd toen ik even uitrustte om mijn kaart nog eens te raadplegen. Als alles goed was, lag de toegang tot de hel vlak voor mijn voeten!

Ik had zojuist de Oude Stad van Jeruzalem verlaten via de Aspoort, een van de acht poorten in de oude Turkse muur. Ik was in de richting van het westen gegaan over de weg die langs de muur loopt en vervolgens om het gebied dat tegenwoordig de Sionberg wordt genoemd. Vanaf dat punt begon ik mijn afdaling in de Lagere Regioenen.

Het „Huis van Hades”

Het idee dat een sterveling een bezoek aan de hel zou kunnen brengen — en ook nog zou terugkeren — is altijd een bron van rijke fantasie geweest voor mensen van vrijwel alle tijden en culturen.

Sinds de Oudheid is de verblijfplaats van de doden gezien als een plek diep onder de grond, met verscheidene ingangen aan de oppervlakte van de aarde, zoals spelonken, vulkanen, onderaardse rivieren en dergelijke. De volken van de Oudheid, in het bijzonder de Grieken en Romeinen, verlustigden zich in fantasierijke verhalen over helden die het aandurfdën om door deze angstaanjagende toegangspoorten het Rijk der Duisternis te betreden.

Een van de oudste verslagen van zo'n reis is de *Odysee*, een oud episch heldendicht van de Griekse dichter Homerus (8e eeuw v.Chr.). Homerus schreef over de Griekse held Odysseus, de verdwenen koning van Ithaca, die gedurende tien jaar na de val van Troje de zeeën afzwierf op zoek naar zijn land. In wanhoop, zo heet het, vond Odysseus de weg naar de „verblijfplaats van de overleden geesten” om daar van de geest van een beroemde helderziende te vernemen hoe hij zijn land terug zou kunnen vinden.

De onderwereld zoals Homerus die beschreef was een schimmige plaats van sombere duisternis onder de geheime plaatsen der aarde. Met uitzondering van enkele bevoorrechte zielen, die naar een gezegend hiernamaals in Elysium gingen, gingen alle doden naar deze

EEN RETOURTJE NAAR DE HEL!

door Keith W. Stump

Lees het volgende artikel over de *ware* bijbelse hel — geschreven door iemand die er is geweest!

plek. Hoewel het er donker was, was het geen plaats van bestraffing en marteling zoals de traditionele christelijke of Oosterse hel.

Homerus noemde de plaats van de doden het „Huis van Hades”. Hades, die door de Romeinen Pluto werd genoemd, was de Griekse koning van de onderwereld, de god van de dood. Langzamerhand is Hades de naam voor de onderwereld zelf geworden.

De oude klassieken geloofden dat er door de onderwereld vijf rivieren stroomden. De belangrijkste was de Styx; de oude veerman Charon bracht de zielen van de doden naar de overkant van deze rivier. (De Styx was in feite een riviertje dat in Arcadië in Griekenland ergens onder de grond verdween.) In de *Aeneïs*, een episch gedicht van de Romeinse dichter Vergilius, slaagde de Trojaanse held Aeneas erin, nadat hij na de Griekse overwinning de brandende ruïnes van Troje ontvlucht was, de veerman Charon over te halen hem naar het infernale gebied over te zetten om zijn vader te consulteren. (Vergilius gaf de voorkeur aan de naam Tartarus boven Hades.) Aeneas betrad de onderwereld door een spelonk bij een stinkende meertje in de buurt van Napels in Italië. Terwijl hij de in schaduwen gehulde weg afdaalde, ont-

moette hij talloze gruwelen en angstige verschrikkingen.

De naam Tartarus werd door de latere klassieke schrijvers zoals Vergilius gebruikt in de plaats van Hades. Homerus echter beschreef Tartarus als een heel andere plaats, die even ver beneden Hades lag, als Hades beneden de aarde. Volgens de klassieke mythologie had de Griekse god Zeus deze bodemloze put Tartarus toegewezen aan degenen die zich tegen hem hadden verzet.

Ook de legendarische Hercules, een andere held van het oude Griekenland, zou naar de onderwereld zijn gereisd. Een van zijn befaamde 12 reuzenwerken was het ophalen uit Hades van de driekoppige helhond Cerberus, de gevreesde met een drakenstaart toegeruste bewaker van de poorten van Hades.

Nog vele andere personen uit de Oudheid zouden de gevaarlijke reis naar Hades hebben ondernomen, waaronder Theseus van Athene, Orpheus de musicus, prinses Psyche en Pollux, die op zoek ging naar zijn dode tweelingbroer Castor.

De Inferno

Waarschijnlijk de bekendste „reis” van alle is die van Dante Alighieri (1265-

1321), de middeleeuwse Italiaanse dichter. Zijn reis langs de verdoemden is opgetekend in de *Inferno* (de Hel). Dit is het derde deel van zijn uit drie delen bestaande *Divina Commedia* (de Goddelijke Comedie) over zijn denkbeeldige reizen naar de hel, de louteringsberg (het vagevuur) en de hemel.

Op zijn tocht door de hel wordt Dante geleid door de geest van de Romeinse dichter Vergilius. Deze tocht begint op 25 maart 1300, de vooravond van Goede Vrijdag, ergens in een bebost gebied nabij Jeruzalem. Boven de poort van de hel zien de twee reizigers de angstaanjagende en tegenwoordig bekende inscriptie: „Laat af van alle hoop, gij die hier binnentreedt”.

Vervolgens is Dante dan getuige van de eeuwige martelingen der boosdoeners. Hij beschrijft de hel als een

trechter met verschillende niveaus steeds dieper de aarde in. De zielen ondergaan straffen in overeenstemming met hun zonden. Huichelaars bijvoorbeeld dragen een toga die aan de buitenkant prachtig is, maar in plaats van van stof van zwaar lood is gemaakt. Zij moeten dit gewicht voor eeuwig dragen. Gulzigaards zijn gedoemd om voor altijd als varkens op vieze stinkende grond te liggen, terwijl er een eeuwige, ijskoude regen valt. Dante's beschrijvingen zijn even levendig als afgrijselijk.

Ofschoon Dante's bedoeling hoofdzakelijk was een gedicht te schrijven om bepaalde personen en omstandigheden van zijn tijd te hekelen, is zijn werk in theologisch opzicht hecht gefundeerd op het systeem van Thomas van Aquino (1225-1274), de bekende Italiaanse theoloog en filosoof. De *Divina Commedia* is een tamelijk nauwkeuri-

ge dramatisering van de middeleeuwse theologie. De eenvoudige mensen van Dante's tijd geloofden echt dat Dante daadwerkelijk in de hel had vertoefd! Zijn werk had een ongelooflijke indruk en invloed op het denken van het christelijke volk.

Een concentratiekamp?

Dante's middeleeuwse beeld van de hel als een reusachtig concentratiekamp — een nachtmerrieachtige plek van eeuwige folteringen en verschrikkingen die iedere verbeelding tarten, en dat alles onder leiding van Satan en zijn demonen — vertegenwoordigt in grote mate tot op de dag van vandaag het denken van de belangrijkste groepen belijdende christenen.

Het idee van een „hel” kan men bij alle grote wereldgodsdiensten in een of andere vorm aantreffen. Vele miljarden mensen hebben gedurende de millennia geleefd en zijn gestorven in het geloof in — en de angst voor — een plaats van eeuwige foltering en bestrafing.

Ook in onze tijd vragen zich nog veel mensen af: „Is er nu echt een hel?” En: „Zal dat *mijn* lot zijn?” Men wil graag weten wat die „hel” toch zou kunnen zijn. Met dit soort vragen in gedachten ben ik het onderwerp eens gaan onderzoeken — en de hel daadwerkelijk gaan bezoeken!

Drie hellen!

Het uitgangspunt voor zo'n onderzoek kan niets anders zijn dan precies dat boek waaruit de christenen beweren hun leer over de hel te halen: de Bijbel! Door nauwkeurig de bladzijden van dit boek te bestuderen, is men in staat de theologische valkuilen van oude en middeleeuwse mythen en fantasieën terzijde te schuiven en de ware leer betreffende dit onderwerp te ontdekken.

De eerste verrassing is meteen al dat de Bijbel niet spreekt over één hel, maar over *drie verschillende „hellen”!* In de veelgebruikte Statenvertaling worden drie totaal verschillende Griekse woorden — woorden met totaal verschillende betekenis — alle drie vertaald met hetzelfde Nederlandse woord *hel*. Die drie woorden zijn *hades*, *tartaroo* en *gehenna*.

In de Bijbel is de betekenis van het Griekse woord *hades* — dat slechts elf keer in het Nieuwe Testament wordt gebruikt — gelijk aan die van het oudtestamentische Hebreeuwse woord *sjeool*, dat graf of put betekent (verg. Hand. 2:27 met Ps. 16:10). *Hades* betekent eenvoudig een gat in de grond. Het heeft niets met *vuur* te maken, althans niet in de Bijbel.

De meeste bijbelvertalers van tegenwoordig geven toe dat het gebruik van het Nederlandse woord „hel” als vertaling van *hades* en *sjeool* even ongelukkig als misleidend is.

Waarom?

Omdat veel lezers bij het woord „hel” onmiddellijk denken aan de traditionele opvatting van een eeuwig brandend inferno, terwijl dit niet in het minst door het Griekse, en evenmin door het oud-nederlandse woord wordt bedoeld! (Het Nederlandse woord „is afgeleid van *helen* 'verbergen', dus betekent eigenlijk 'de plaats, waar de doden begraven zijn', J. de Vries, *Etymologisch woordenboek*.)

In zijn ware bijbelse betekenis verwijst het woord *hades* inderdaad naar de toestand of verblijfplaats van de doden — maar niet in de zin van geesten die door een of ander „schimmenrijk” rondwaren. Hades is heel eenvoudig de plek die wij het *graf* noemen. *Alle* doden gaan naar deze hel.

De tweede hel

De tweede hel van de Bijbel, *tartaroo*, wordt slechts één keer genoemd: in II Petrus 2:4: „Want indien God de engelen, die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar, die in de hel [*tartaroo*] geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden” (*Statenvert.*).

Na hun opstand om God van zijn troon te stoten (Jes. 14:12-14; Openb. 12:4), werden de aartsengel Lucifer (nu Satan) en een derde van de geschapen engelen (nu demonen) uit de hemel gestoten (Lukas 10:18). Zij werden in *tartaroo* geworpen, een plaats of toestand van vrijheidsbeperking die God de opstandige engelen heeft opgelegd in afwachting van hun

uiteindelijke oordeel (Judas 6; 1 Kor. 6:3).

Tartaroo is dus een „hel” die slechts betrekking heeft op kwaadaardige, opstandige engelen of demonen. Interessant is dat de oude Grieken dit woord gebruikten om de plaats aan te duiden waar Zeus de opstandige Titanen opsloot. Nergens in de Bijbel is er sprake van dat *mensen* ooit in deze speciale hel zouden terecht komen.

De derde hel

We hebben dus gezien dat de eerste „hel” van de Bijbel — *hades* — gewoon het graf is. De tweede hel — *tartaroo* — is een plaats of toestand waarin demonen zijn gevangen. Wat is nu de derde hel van de Bijbel?

Dat zal dan zeker de ouderwetse bijbelse „hel” zijn, het letterlijk eeuwigbrandende inferno, de plaats waar de verdoemden eeuwig gemarteld worden!

Of niet?

Het is belangrijk te weten dat door de schrijvers van het Nieuwe Testament voor deze derde hel het Griekse woord *gehenna* wordt gebruikt. Dit woord is afgeleid van het Hebreeuwse *Gai Hinnom*, dat „dal van Hinnom” betekent. Het Hinnomdal is een diep, nauw dal ten zuiden en westen van Jeruzalem. Naar *deze* hel ben ik onlangs gereisd.

Maar wat heeft dit dal te maken met het traditionele christelijke idee van de „hel”? Het antwoord op deze vraag zou u kunnen verrassen!

Lunchen in de hel

Gehenna — het dal van Hinnom — is vandaag de dag een betrekkelijk aangename plek. In een deel van het dal groeit gras en zelfs wat bloemen en er zijn volop schaduwrijke bomen tegen de verzengende zon.

Ik daalde in het dal af via een rotsachtig en rommelig pad. Een hond — niet de driekoppige Cerberus! — blafte even en keerde toen terug naar een hol vlakbij het pad om verder te eten. Verder het dal in waren twee jongens aan het voetballen.

Onder een grote boom zocht ik beschutting tegen de hitte van de middagzon en haalde mijn lunch voor de dag. Enkele vogels kwamen wat kruimels bedelen. De omgeving verschilde niet wezenlijk van een gewoon stadspark.

Nadat ik rustig mijn lunch had genoten, verliet ik ongehinderd het dal en ging richting Jaffapoort. Mijn herinnering aan het dal is er een van een aangename rustplaats halverwege een warme en vermoeiende wandeling in de omgeving van Jeruzalem.

Kortom, Gehenna leek niet in het minst op de hel van Dante of op het dal ten tijde van Jezus.

Het dal is niet altijd zo’n aangename plaats geweest. In oudtestamentische tijden was het een plek van gruwelijke heidense rituelen met inbegrip van kinderoffers. De afvallige koningen Achaz en Manasse hebben daar voor de god Molech hun kinderen „door het vuur laten gaan”. De rituelen werden met name in Tofeth gehouden, een „plaats van afschuw” en een der belangrijkste heilige bossen in het dal.

Uiteindelijk heeft koning Josia van het oude Juda een eind aan deze gruwelen gemaakt. Hij verontreinigde het dal en verklaarde het plechtig onrein (II Kon. 23:10). Later werd het dal de vuilnisbelt van Jeruzalem — een stortplaats voor rioolslijp, afval en kadavers. Ook de lichamen van verachte misdadigers werden daar verbrand tezamen met het afval. Er brandden voortdurend vuren, die aangehouden werden door een constante aanvoer van vuilnis.

Akeldama, de „akker des bloeds”, die werd gekocht met het geld dat Judas voor het verraad van Christus had ontvangen (Matth. 27:8), lag eveneens in het Hinnomdal.

Gehenna en de poel des vuurs

Wat heeft nu dit dal *Gehenna* te maken met de hel? Het antwoord zal u verrassen.

Aan het einde van dit tijdperk, ten tijde van de crisis die met het einde van de beschavingen van deze wereld gepaard zal gaan, zullen het geprofeeteerde Beest uit het boek Openbaring — een door Satan geïnspireerde dictator — en de valse profeet, een wonderen verrichtende religieuze leider, weerstand bieden aan het herstel van de regering van God door tegen Jezus Christus te strijden bij diens wederkomst. Hun lot wordt onthuld door de apostel Johannes: „En het beest werd gegrepen, en met hetzelfde de valse profeet... Deze twee zijn levend geworpen in den *poel des vuurs*, die met sulfer brandt” (Openb. 19:20, *Statenvert.*).

Waar zal deze poel des vuurs, deze „hel”, zich bevinden?

De profeet Jesaja schreef over deze poel des vuurs die voor het Beest is bestemd: „Want Tofeth [in het dal van Hinnom] is van gisteren bereid; ja, hij is ook voor den koning bereid; Hij heeft hem diep en wijd gemaakt, het vuur en hout van zijn brandstapel is veel; de adem des Heren zal hem aansteken als een zwavelstroom” (Jes. 30:33, *Statenvert.*).

Satan zal in dezelfde vuurzee worden geworpen als waarin 1000 jaar eerder het beest en de valse profeet werden geworpen! (Zie Openb. 20:10.)

Maar hoe staat het nu met de goddelozen die in de voorbije millennia zijn gestorven? Staat er in de Bijbel dat zij nu, op dit moment, een vurige straf voor hun zonden ondergaan in een poel des vuurs?

Absoluut niet!

In de tijdsvolgorde van Openbaring 20 zullen de onverbeterlijke zondaars een opstanding krijgen om in de poel des vuurs geworpen te worden, *nadat* Satan daarin is geworpen. Lees het zelf in Openbaring 20:15.

Waar zijn de zondaars nu?

In de bekende gelijkenis van de zaaier maakte Jezus Christus duidelijk dat het pas in de *verre toekomst* zal zijn en niet op dit ogenblik dat de goddelozen aan de vlammen zullen worden prijsgegeven: „Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan *bij de voleinding der wereld*. De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geween zijn en het tandengeknars” (Matth. 13:40-42).

Wanneer zullen dus volgens Jezus de goddelozen in de poel des vuurs worden geworpen? „*Bij de voleinding der wereld*.”

Waar zijn deze zondaars dan nu op dit moment?

De leer van de Bijbel is dat de doden — *alle* miljarden die ooit hebben geleefd, of zij nu rechtvaardig waren of niet en ongeacht hun geloofsovertuiging — op dit ogenblik nog steeds *in hun graf* zijn, „slapend in het stof der aarde”. Zij liggen zonder bewustzijn onder de grond — in *hades* — zonder enige zintuigelijke waarneming (Pred. 9:5, 10). Zij bevinden zich als het ware „in verzekerde bewaring”, in afwachting van een toekomstig oordeel.

De meerderheid van deze miljarden begraven mensen is „verloren” noch „behouden”. Zij waren tijdens hun leven misleid door Satan „die de gehele wereld verleidt” (Openb. 12:9), en zij wachten nu in hun graf op een toekomstige opstanding tot een tweede fysiek leven, waarin zij hun eerste echte kans op behoud zullen krijgen!

Alleen de onverbeterlijke zondaars — die hun eerste echte kans om zich voor de onsterfelijkheid te kwalificeren hebben ontvangen, maar die hebben *verworpen* — zullen uiteindelijk na hun tijd van oordeel in de poel des vuurs worden geworpen. Alleen zij die God willens en wetens getrotseerd en verworpen hebben, zullen de „tweede dood” ondergaan. Over deze onbekeerlijke individuen lezen we in Openbaring 20:15: „En wanneer iemand niet bevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens, werd hij geworpen in de poel des vuurs.”

De tweede dood

Wat zal er dan met deze zondaars gebeuren? Zullen zij voor alle eeuwigheid in vlammen worden gepijnigd? Spreekt de Bijbel over zo'n eeuwigdurende foltering der goddelozen?

De zondaars zullen, zo leert de Bijbel, totaal verbranden in de intense hitte van het komende gehennavuur dat over de gehele aarde zal woeden. Zij zullen *verteerd* worden en *totaal vernietigd!*

Deze straf zal *voor eeuwig* zijn — permanent en definitief. De Bijbel noemt dit „de tweede dood” (Openb. 20:14; 21:8), van waaruit geen nieuwe opstanding meer mogelijk is. De leer van de Bijbel is eeuwig *straf*, geen eeuwigdurende *bestrafing*.

Zoals de apostel Paulus in Romeinen 6:23 verklaart: „Want het loon, dat de zonde geeft, is *de dood*” — en niet een eeuwigdurende foltering in een helle-vuur! De dood is de beëindiging van leven. De profeet Ezechiël zei ondubbelzinnig: „De ziel, die zondigt, die zal *sterven*” (Ezech. 18:20).

De profeet Maleachi geeft de volgende beschrijving: „Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven zijn als *stop-pels*, en de dag die komt zal hen in brand steken... welke hun wortel noch tak zal overlaten” (Mal. 4:1). Tot de rechtvaardigen zegt God: „Gij zult de goddelozen vertreden, want tot stof [*as*, *Statenvert.*] zullen zij zijn onder uw voetzolen...” (Mal. 4:3).

De apostel Paulus schrijft over „een vuur, dat de wederspannigen zal *verteren*” (Hebr. 10:26-27). Jezus Christus zelf verklaarde dat God „beide, *ziel en lichaam*, kan *verderven* in de hel” (Matth. 10:28).

Deze teksten en nog vele andere laten geen ruimte voor twijfel! Het helle-vuur is geen plaats waar de veroordeelden *leven*, maar waar zij *sterven*, lichaam en ziel. Het bijbelse helle-vuur is een plaats van *vernietiging* en *dood* — dood voor alle eeuwigheid. Naar deze uiteindelijke en totale vernietiging wordt verwezen in de zo vaak geciteerde, maar weinig begrepen passage van Johannes 3:16: „Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft,

niet *verderve*, maar het eeuwige leven hebbe” (*Statenvert.*).

Het vuur in het dal van Hinnom zal uiteindelijk de gehele wereld omvatten. Het zal zich over de gehele aarde verspreiden en deze reinigen van het afval en de vuilnis der eeuwen, waarna een nieuwe aarde zal worden geschapen (II Petr. 3:7; Openb. 21:2). Dit vuur zal niet kunnen worden uitgedoofd. Het zal blijven branden totdat het vanzelf is uitgebrand na het verteren van deze aarde en de lichamen van de goddelozen.

Een barmhartige oplossing

Dit is het snelle en barmhartige vonnis van een barmhartige God. De marteling van de goddelozen — grotendeels bestaande uit angst — zal slechts van korte duur zijn. In het gehennavuur zullen zij *ophouden te bestaan*. God zal hen in zijn barmhartigheid voor eens en altijd uit hun zichzelf opgelegde ellende halen.

God scheidt er geen behagen in om mensen te zien lijden. Hij neemt geen wraak op zijn tegenstanders door hen voor eeuwig te roosteren in een soort onderaards Dachau of Auschwitz. Degenen die beweren dat God, in de uitoefening van het een of andere „mysterieuze” en „onpeilbare” gevoel voor rechtvaardigheid, eeuwige martelingen zou gelasten, hebben geen besef van het denken van God! De valse „hel” van het traditionele christendom is in feite een produkt van de perverse geest van *Satan!*

De Bijbel openbaart een heel andere God dan degene die zo vaak wordt gepredikt. Toch blijven miljoenen mensen misleid — door foutieve vertalingen en interpretaties — en zij blijven God het sadistische karakter toedichten dat in werkelijkheid dat van Satan is. In het algemeen ontbreekt de geestelijke moed om de langgekoesterde godsdienstige overtuigingen, zoals de heidense leer van eeuwige marteling, eens opnieuw te onderzoeken.

God wil niet dat er iemand verloren gaat. Hij wil dat iedereen tot bekering en eeuwig leven komt (II Petr. 3:9-10; 1 Tim. 2:4; Lukas 9:56). Het loon van de zonde is de dood. „Maar”, zoals Romeinen 6:23 vervolgt, „De *genade die God schenkt* is het *eeuwige leven* in Jezus Christus, onze Here.”

Het is onnodig om in angst voor toekomstige folteringen te leven! □

IS DE GEEST VAN BEDROG EN HYPOCRISIE WERELDOMVATTEND?

door Raymond F. McNair

Veel mensen klagen over het bedrog en de huichelarij die in de Westerse wereld worden bedreven. Deze wijdverspreide onbetrouwbaarheid duidt erop dat wij onze geestelijke en morele kracht hebben verloren en de weg van het oude Rome zijn ingeslagen — het riool in!

Al te veel mensen die het bedrog en de oneerlijkheid in het leven van anderen zo betreuren, houden zichzelf echter ook bezig met bedriegerij of andere vormen van hypocrisie — en zij denken daar verder niets slechts van! Een dergelijke oneerlijkheid is zo diep geworteld dat het een levenswijze is geworden.

In de ogen van zeer veel mensen is *liegen* niet erg, maar *betragt worden*. Slechts weinigen geloven tegenwoordig nog echt dat *eerlijk het langst duurt*.

Verstokte leugenaars begrijpen niet dat er werkelijk een absolute, levende, *geestelijke* wet bestaat, die, wanneer hij overtreden wordt, een straf met zich meebrengt.

Een leugen moet vaak bedekt worden door verscheidene andere leugens, die op hun beurt door nog meer leugens moeten worden bedekt. Er wordt zo'n ingewikkeld web van onbetrouwbaarheid geweven, dat het haast onmogelijk wordt om de werkelijke waarheid te ontdekken.

Liegen en stelen gaan dikwijls hand in hand. Iemand die steelt heeft vaak een leugen nodig om zijn misdaad te

bedekken. Dit is wellicht de reden waarom het achtste van de Tien Geboden („Gij zult niet stelen.”) onmiddellijk wordt gevolgd door het gebod geen valse getuigenis te spreken (Deut. 5:19-20). Elders in de Pentateuch lezen we: „Gij zult niet *stelen*, gij zult niet *liegen* en gij zult elkander niet *bedriegen*” (Lev. 19:11).

Een bedrieglijke maatschappij

Wanneer bedrog, leugens en hypocrisie tot een *levensstijl* zijn geworden, moeten we dan verbaasd zijn als we werknemers van hun werkgever zien stelen, en naar huis zien gaan met allerlei gereedschap of andere bedrijfs-eigendommen tot letterlijk alles wat niet vastgespijkerd zit? En anderzijds berust veel verkoopkunde en handel op halve waarheden of een valse voorstelling van zaken!

„Geen waarheid . . . in het land”

Lang geleden schreef de profeet Jesaja over vele van de zonden die tegenwoordig onze volken zo hevig bezoeken: „Maar uw *ongerechtigheden* zijn het, die scheiding brengen tussen u en uw God, en uw *zonden* doen zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij niet hoort . . . uw lippen spreken *leugen*, uw tong prevelt onrecht. Er is niemand die een gegronde aanklacht indient, en niemand die naar waarheid richt . . .” (Jes. 59:2-4).

Hoe beschouwt God een volk van leugenaars en huichelaars? Dit is zijn antwoord: „Overtreden, verloochenen van de Here, afvallen van onze God, spreken van onderdrukking en afwijking, *zwanger gaan van leugentaal* en

die uit het binnenste voortbrengen . . . want de waarheid struikelt op het plein . . .” (vers 13-14).

Lees ook de volgende profetie van Hosea eens: „ . . . want de Here heeft een rechtsgeding met de bewoners van het land, omdat er geen trouw [waarheid], geen liefde en geen kennis Gods is in het land. Vloeken, *liegen*, moorden, stelen en echtbreken! Men pleegt geweld, bloedbad volgt op bloedbad” (Hos. 4:1-2).

De profeet Jeremia keurde eveneens openlijk zo'n tijd van nationale trouweloosheid af: „Zij spannen hun tong als een *leugenboog* en niet naar billijkheid oefenen zij de macht in het land . . . Neemt u in acht, een ieder voor zijn naaste, en stelt op niet één broeder uw vertrouwen, want iedere broeder is een *aartsbedrieger*, en iedere vriend gaat rond met *kwaadsprekerij*. De een leidt de ander om de tuin en *waarheid spreken zij niet*; zij hebben hun tong gewend aan leugenspreken . . .” (Jer. 9:3-5).

Sprekend over de uiterste misleidingen waartoe de mens kan afdalen vervolgt Jeremia: „Een moordende pijl is hun tong, die *bedrog* spreekt; met zijn mond spreekt men van vrede met zijn naaste, doch in zijn binnenste legt men zijn hinderlaag” (vers 8).

Fundamentele eerlijkheid wordt tegenwoordig in het gezin, op school en zelfs in veel kerken niet erg hoog verheven.

Een in naam christelijke wereld heeft het Woord van God de rug toegekeerd, zich van de waarheid afgewend en heeft fabeltjes omhelsd. Het is een eenvoudig, ofschoon door de

meeste mensen niet toegegeven feit, dat veel van de dierbare geloofspunten en praktijken van het traditionele christendom niet bijbels zijn, maar doodgewone fabels.

Het wordt hoog tijd dat de Westerse volken eens uit hun slaap ontwaken. Het is tijd geworden dat wij beseffen dat wij van Gods wetten, die het gehele leven regelen, zijn afgeweken.

De vader der leugen

Maar wie is er verantwoordelijk voor deze massale godsdienstige misleiding?

De meeste christenen beweren in het bestaan van zowel God als de duivel te geloven. Weinig belijdende christenen begrijpen echter dat Satan de duivel zijn gemoedsgesteldheid van misleiding en huichelarij *uitzendt*. Deze „geestelijke uitzendingen” worden als geestelijke radiogolven door Satan in de geest van argeloze mensen geplant.

Satan is de onzichtbare heerser van deze wereld. Hij is feitelijk „de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid” (Ef. 2:2). Hij wordt ook „de god dezer eeuw” genoemd, die de ongelovigen „met blindheid heeft geslagen” (2 Kor. 4:4).

Satan gelooft niet in waarheid en integriteit. Christus zei over hem: „Die was een mensenmoeder van den beginne en *staat niet in de waarheid*, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen” (Joh. 8:44).

Naar deze listige geest wordt verwezen als naar de „duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt” (Openb. 12:9).

Een God van waarheid

In tegenstelling daarmee beschrijft Mozes de Eeuwige God in de volgende bewoordingen: „De Rots, wiens werk volkomen is, omdat al zijn wegen recht zijn; een God van trouw [waarheid], zonder onrecht, rechtvaardig en waarachtig is Hij” (Deut. 32:4).

Er is geen enkele karaktertrek die God beter kenmerkt dan getrouwheid: iemand wiens woord altijd betrouwbaar is. „... in de hoop des eeuwigen levens, welke *God, die niet liegen kan*, beloofd heeft, voor de tijden der eeuwen...” (Titus 1:2, *Statenvert.*).

Ook Christus, die afschuwelijke zonden — overspel, diefstal enz. — kon vergeven, vond speciaal één zonde

weezinwekkend: de zonde van huichelachtigheid, bedrog en leugen (zie Matth. 23).

Gedurende zijn hele openbare ambt sprak Hij zich openhartig uit tegen de zonden, gewoonten en praktijken van de mensen om Hem heen. Hij liet zich nooit in met vleierij of oneerlijke lof!

De waarheid?

Jezus onderwees geen nieuwe leerstelling toen Hij zei dat „de ure komt en is nu, dat de waarachtige aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest *en in waarheid*; want de Vader zoekt zulke aanbidders; God is geest en wie Hem aanbidden, moeten aanbidden in geest *en in waarheid*” (Joh. 4:23-24).

Ook zei Hij: „Gij zult de *waarheid* verstaan, en *de waarheid zal u vrijmaken*” (Joh. 8:32).

De vraag is echter: wensen wij de waarheid werkelijk?

Pontius Pilatus heeft eens gevraagd: „Wat is waarheid?” (Joh. 18:38).

Wij behoeven niet in onwetendheid te verkeren. Het Woord van God verklaart: „Uw woord is waarheid” (Joh. 17:17). De Bijbel openbaart ook: „Uw *wet is waarheid*” (Ps. 119:142), „en al uw *geboden zijn waarheid*” (vers 151).

De Bijbel bevat die wezenlijke en eeuwige waarheden die, indien nagevolgd, de mens het ware pad tonen dat hij moet gaan.

Toch zal de waarheid bloeien

Hoe kunnen de naties tot ware vrede en geluk komen? Als zij leren *waarheid en barmhartigheid* lief te hebben en Gods definitie van gerechtigheid te volgen: „De goedertierenheid en waarheid zullen elkander ontmoeten; de gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen. De waarheid zal uit de aarde

(Zie verder pagina 24)

HUWELIJK

(Vervolg van pagina 12)

U en uw huwelijkspartner zijn onvolmaakte wezens in een onvolmaakte wereld. Als u er dus eens naast bent, geef dan eenvoudig toe: „Het spijt me”. U zult spoedig hetzelfde van de ander horen!

Heel wat echtgenoten komen er pas na veel verdriet achter dat ze er onvolwassen begripen op nahielden omtrent wat ware liefde is en hoe een huwelijk dient te zijn. Waarom zouden we dergelijke tekortkomingen dan niet

toegeven? Aanvaard de uitdaging om samen te groeien in ware liefde en volwassenheid.

Als uw partner u heeft gekwetst, en om vergeving vraagt, wees hiertoe dan bereid. Verzuimen we de levende wet van vergevingsgezindheid toe te passen als dat nodig is, dan kunnen we er vast van op aan, dat eenmaal begane fouten en tekortkomingen ons huwelijk zullen verwoesten. Wie zelf geen genade of vergeving schenkt, zullen de eigen fouten en zonden evenmin worden vergeven (Matth. 18:35).

Wees hulpvaardig

en opbouwend

Een vooraanstaand Amerikaans jurist, specialist in huwelijkswetgeving en echtscheiding, werd gevraagd wat de meest voorkomende oorzaak is van het stranden van huwelijken. Hij antwoordde: „No. 1 is dat men niet in staat is openhartig met elkaar te praten, zich bloot te geven, en de ander als zijn beste vriend te beschouwen.” U wilt dat uw gevoelens, behoeften en meningen worden gehoord en begrepen, en dat er rekening mee wordt gehouden? Welnu, uw partner wenst precies hetzelfde!

Vele huwelijkspartners hebben de gewoonte aangenomen elkaars gevoelens, meningen en verlangens te bagatelliseren. Hoe moet men dan een eind maken aan een dergelijke vernederende en schadelijke vicieuze cirkel? Praat eens rustig en openhartig met elkaar. Maak zorgzame liefde tot uw doel.

„De liefde is goedertieren”, openbaart 1 Korinthe 13:4. Wees opbouwend! Werk aan een positieve oplossing van een probleem in plaats van uw partner te kwetsen en neer te halen als er moeilijkheden rijzen.

Spreek met en luister naar uw partner. „Liefde zoekt zichzelf niet” (1 Kor. 13:5). „Ieder mens moet snel zijn om te horen, *langzaam om te spreken*” (Jak. 1:19). Hoe dikwijls niet veroorzaken echtgenoten ontzaglijke

De ECHTE WAARHEID

huwelijksproblemen door juist dit gebod te negeren?

„Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op” (Spr. 15:1).

Laten wij ons afvragen: „Zal, wat ik nu ga zeggen bijdragen tot een constructieve oplossing van het probleem, of probeer ik alleen maar de ander in een hoek te drukken?”

Als een echtgenoot zich inspant om een situatie positief en opbouwend te benaderen, wordt de ander aangemoedigd hetzelfde te doen.

„Wij vormen een team”

Hoeveel huwelijksproblemen blijven niet bestaan doordat de partners er nimmer toe komen eens tegen elkaar te zeggen: „Ik ben echt blij dat ik jou heb.

Ik heb je nodig! Alles lukt ons zoveel beter als we samen zijn, als een team.”

Een gezonde, liefdevolle relatie tussen man en vrouw is niet een verhouding als tussen meester en slaaf. Het is ook geen moeder-zoon of vader-dochter relatie. Het gaat niet om twee mensen, die ieder hun eigen weg gaan. Het is een relatie van delen en van elkaar aanvullen, waarin elke partner zijn deel bijdraagt in talenten en energie tot succes van het huwelijk, en waarbij ieder waardering toont voor wat de ander tot dit huwelijk bijdraagt. Voor de verwezenlijking van bestendig huwelijksgeluk moet men als *team* blijven ijveren.

Een van de jongste tragische ontwikkelingen in vele gemeenschappen is de toenemende opvatting of druk, dat men z'n eigen weg moet gaan, of zoals sommigen het uitdrukken, „zichzelf moet ontplooiën” of „zijn eigen gaven moet ontwikkelen”, zelfs als dat betekent dat huwelijkspartner, kinderen of gezinsverantwoordelijkheid daaronder moeten lijden.

Een oudere, maar even schadelijke opvatting is dat de ene sekse minder belangrijk dan de andere zou zijn. De strijd der seksen — wie er superieur is, man of vrouw — is een vloek overal waar hij de kop opsteekt, speciaal in het huwelijk.

Pas als de echtgenoten beseffen dat

ze *elkaar* nodig hebben, dat de een de ander moet aanvullen, komen ze nader tot elkaar en leren ze wederzijds respect en liefde.

Gehoorzaam Gods huwelijkswetten

Het getuigt van onwetendheid en onvoorzichtigheid om brandende lucifers in een benzineblik te gooien om erachter te komen of het blik gaat branden of ontploft!

Op dezelfde wijze zal overtreding van Gods huwelijkswetten u ernstig verwonden! Schend Gods wetten en zij zullen u schenden! Miljoenen mensen ondergaan mentale, emotionele en lichamelijke straf voor het verwerpen of negeren van Gods geopenbaarde wetten betreffende seks en huwelijk.

Gods wet gebiedt: „Gij zult niet echtbreken” (Ex. 20:14; Matth. 5:27-28). Overtreding leidt altijd tot straf: een partner ontvangt minder liefde, misschien wordt een gezin ontwricht of krijgt men te maken met schande, schuld, ziekte, onwettig verwekte kinderen, of — indien berouw uitblijft — de definitieve geestelijke straf van de dood (Rom. 6:23).

„Zal iemand vuur in zijn boezem halen, zonder dat zijn klederen in brand geraken? . . . Aldus hij, die tot de vrouw van zijn naaste komt; niemand die haar aanraakt, gaat vrijuit” (Spr. 6:27, 29).

Oprechte liefde is de weg van geven, delen, helpen, troosten, opbouwen en aanmoedigen. Dit is het tegengestelde van de weg van nemen, echtbreuk, egoïsme, van anderen kwetsen en meedogenloos zijn.

Laten we dus niet vergeten dat God een man gebood om op de juiste wijze over zijn vrouw te heersen (Gen. 3:16). Tegenwoordig heersen vrouwen steeds meer over zwakke mannen, wat zonde is en niet in overeenstemming met Gods wet (Jes. 3:12). God zal zowel man als vrouw straffen voor het verwaarlozen van hun rol (vers 16-18).

Gods Woord onderwijst dat de man het hoofd van zijn vrouw is (1 Kor. 11:3), dat de man niet om de vrouw werd geschapen, maar de vrouw om de man (vers 7 en 9). Toch gebiedt God mannen hun vrouw *lief te hebben*. En vrou-

wen hun man te respecteren (Ef. 5:33).

Lees hoe eenvoudig maar prachtig de Bijbel uitdrukking geeft aan de waarlijk liefhebbende, opbouwende houding die man en vrouw in praktijk moeten brengen.

„. . . mannen, leeft *verstandig* met uw vrouwen [met kennis van haar behoeften], als met brozer vaatwerk, en bewijst haar *eer*, daar zij ook medeërfgenenamen zijn van *de genade des [eeuwigen] levens*, opdat uw gebeden niet belemmerd worden. Ten slotte, weest allen eensgezind, *medelijdend . . . weest barmhartig en ootmoedig*, en vergeldt geen kwaad met kwaad of laster met laster, maar zegent integendeel . . .” (1 Petr. 3:7-9).

„Weest elkander onderdanig in de vreze van Christus. Vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Here . . . Mannen, hebt uw vrouw lief, *evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft . . .* Zo zijn [ook] de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam” (Ef. 5:21, 22, 25, 28).

Waarom is het voor echtgenoten zo belangrijk aldus te leven? „Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief” (vers 28). Een man die zijn vrouw misbruikt, en ook een vrouw die tegen haar man tekeergaat, kwetsen zichzelf en verwoesten hun eigen geluk!

Daarentegen is Gods weg tot een vreedzaam huwelijk: „laat ieder voor zich zijn eigen vrouw zó liefhebben als zichzelf en de vrouw moet ontzag hebben voor haar man” (Ef. 5:33).

Wordt het geen tijd dat wij alle mogelijke tekortkomingen jegens onze partner beseffen en erkennen? Is het niet hoog tijd God om vergeving en hulp te vragen om aldus tot de juiste houding en gedragingen in ons huwelijk te komen?

Laten we Gods levende wetten van behoud en herstel van huwelijksgeluk gehoorzamen. Laten wij onze partner waardering tonen, en elkaar respecteren. Laten we een houding van genade en vergevingsgezindheid aannemen, hulpvaardig en opbouwend zijn, en leven als een team. Hét is mogelijk ons huwelijk te verbeteren en/of te redden!

Aarzel niet bevoegde hulp te zoeken, als dat nodig is.

Welke stappen we ook ondernemen, laten we in ieder geval nooit verzuimen te streven naar een houding van samenwerking en verzoening in het huwelijk! □

EUROPA:

(Vervolg van pagina 4)

Op dat toekomstige tijdstip zal de wereld stomverbaasd staan — als in 1939 — wanneer zij kennis neemt van een onverwachte omwenteling in de gebeurtenissen in de vorm van een nieuw „non-agressie-pact” tussen een vermoedelijk door Duitsland geleid Europa en een uiterlijk berouwvolle Sovjet-Unie. (*The Plain Truth* waar-schuwde zijn lezers herhaaldelijk voor een dergelijke toekomstigheid.)

Mogelijk zou er een accoord bereikt worden waarbij het IJzeren Gordijn teruggedreven zou worden naar de grenzen van de Sovjet-Unie, in ruil voor de erkenning van respectievelijke „invloedsferen”, die zich zelfs tot in het Midden-Oosten zouden kunnen uitstrekken (Dan. 11:41-44).

In Europa zelf zou een „overeenkomst” ongetwijfeld neerkomen op afbraak van de NATO en de gedwongen terugtrekking van Amerikaanse strijdkrachten uit Europa — in ruil voor de terugroeping van de strijdkrachten van het Rode Leger tot achter de grenzen van de Sovjet-Unie.

De weg zou dan niet alleen open liggen voor de hereniging van Duitsland, maar ook voor de bevrijding van Ruslands lastige Oosteuropese satellieten. En er zou een nieuw Europa ontstaan uit Oost-, West- en Midden-Europa.

Het grote beeld van Daniël 2 heeft niet alleen „tien tenen”, maar staat natuurlijk ook op twee voeten. Het zou heel goed kunnen zijn dat het komende verbond van tien landen zal bestaan uit vijf landen of groepen van landen uit West-Europa (waarbij de Benelux mogelijk als een geheel zal gelden) en vijf landen uit Oost-Europa. Men dient zich hierbij in herinnering te roepen dat het Romeinse Rijk van de Oudheid zelf ook verdeeld was over oost en west.

Moskou is geobsedeerd door veiligheid. Mogelijk zou het bereid zijn — of gedwongen worden — haar bufferzone in het Oosten in te ruilen voor een dergelijke non-agressie toezegging. Bij een dergelijke grootscheepse heroriëntering zouden de Verenigde Staten, Engeland en nog enkele andere Noordatlantische landen in de kou komen te staan!

„Tot de grenzen van Rusland”

Otto von Habsburg vertegenwoordigt in het Europese Parlement een deel van

Beieren. Dr. Von Habsburg, een intiem vriend van dr. Strauss, is de zoon van de laatste keizer van Oostenrijk-Hongarije. De Habsburgse dynastie speelde een hoofdrol in de leiding van het opnieuw gestichte Romeinse Rijk in het tijdvak van de late Middeleeuwen tot diep in de moderne tijd.

In een interview dat het Westduitse nieuwsweekblad *Der Spiegel* onlangs met dr. Von Habsburg had, werd hem de vraag gesteld: „Waar houdt uw Europa dan in feite op?” Von Habsburg antwoordde: „het reikt tot de grenzen van Rusland.” Op de vraag: „houdt dat in dat u van plan bent de Sovjets uit Oost-Europa te verdrijven?” antwoordde Von Habsburg: „Het betekent dat wij een gevoel van solidariteit hebben met de Europeanen aan de andere kant van de in Jalta overeengekomen scheidingslijn, en dat wij ons met alle ons ter beschikking staande vreedzame middelen voor het recht op zelfbeschikking van deze Europeanen moeten inzetten. Het is voor ons een onverdraaglijke gedachte dat dekolonisatie uitsluitend van toepassing zou zijn op Afrika en Azië en niet eveneens op Europa.”

In een enkele jaren eerder gehouden interview verzekerde Von Habsburg: „Op dit moment is het enige dat men in het Westen politiek kan bereiken, er voor te zorgen dat dit Westen zich zo gauw mogelijk verenigt... al was het alleen maar om al die volkeren (van Oost-Europa) die nu van Europa gescheiden zijn, als de tijd daar is een alternatief te bieden. Alleen God weet wanneer die tijd is aangebroken, maar dat hij komen zal is zeker.”

De religie — een deel van Europa's historische verleden dat door de tegenwoordige jeugd maar al te gemakkelijk over het hoofd wordt gezien — speelt een kritieke rol in verband met de toekomst. Dr. Von Habsburg beschouwt het christendom — in de gedaante van de Rooms-Katholieke kerk — als Europa's laatste bolwerk. „Het is niet zo dat het kruis Europa nodig heeft, maar dat Europa niet zonder het kruis kan”, zegt hij.

En zo wordt dan het toneel bereid voor die laatste, dramatische herleving van het Romeinse Rijk. Wanneer het tenslotte werkelijk gebeurt, zal dat voor een onvoorbereide wereld als een grote schok komen (Openb. 17:8) — dat wil zeggen voor alle mensen behalve die

weinigen die de bijbelprofetie en Gods plan begrijpen, en die in dit tijdperk geroepen worden zich geestelijk voor te bereiden op de Wereld van Morgen.

Het *goede nieuws* is dat het van die dag af nog maar een kleine stap in de tijd zal vergen totdat die gelukkige Wereld van Morgen is verwezenlijkt, wanneer de regering van God en de wereldvrede weer op aarde gevestigd zullen zijn. □

BEDROG

(Vervolg van pagina 22)

spruiten, en gerechtigheid zal van den hemel nederzien” (Ps. 85:11-12, *Statenvert.*).

Deze utopische profetie zal alleen worden vervuld in de wereld van morgen, wanneer de „Vrededorst” waarheid en gerechtigheid op deze gehele aarde zal vestigen. „Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk, doordat hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid” (Jes. 9:6).

Maar nu?

Deze wereld zal zich niet vrijwillig afkeren van de geest van bedrog en huichelarij. Maar u, als individu, *kunt u wel bekeren* van het bedrog en de oneerlijkheid in uw eigen persoonlijke leven — en u zult er rijk voor worden gezegend.

Vat liegen niet te licht op! God zegt hierover: „... *alle leugenaars* [zij die zich niet van liegen bekeren] — hun deel is in de poel des vuurs, die brandt van vuur en zwavel: dit is de tweede dood” (Openb. 21:8).

God kan en zal zelfs de meest verstokte leugenaar vergeven — indien deze zich werkelijk bekeert en de waarheid begint te spreken.

De aartsvader Abraham — die doorgaans een man van waarheid was — vertelde tweemaal onder zware druk dezelfde leugen. God vergaf het hem en hij weet zich verzekerd van een zeer hoge post in het Koninkrijk van God.

Zoudt u voor eeuwig willen leven? God zegt ons hoe dat kan: „Een waarachtige lip bestaat voor altijd, maar een leugenachtige tong slechts voor een ogenblik” (Spr. 12:19).

Begin, vanaf dit ogenblik, te denken, te spreken en te *leven* volgens de waarheid! □

DE BIJBEL: mythe of autoriteit?

door Herman L. Hoeh

Geen vraag is zo belangrijk als deze.

Wat is de Bijbel? Heeft dit Boek een doel? Is het mogelijk te bewijzen dat de Bijbel een geïnspireerde openbaring is van God voor de mens?

Hoe kunt u er zeker van zijn — als er inderdaad een oorspronkelijk geïnspireerde openbaring zou zijn, direct door God aan zijn profeten en apostelen gegeven — dat die boodschap volledig en in zijn oorspronkelijke vorm bewaard is gebleven?

Ook theologen dwalen

Tegenwoordig hebben zelfs theologen zich geschaard in de rijen der atheïsten en agnostici, die de Bijbel een mythe noemen. Waarom? Wat zijn hun beweegredenen?

Volgens de moderne filosofie is de Bijbel het inspirerende relaas van het zoeken van de mens naar een God, en niet het *geïnspireerde* verslag van Gods openbaring van essentiële kennis aan de mens, die deze kennis nodig heeft, maar die hij zich op geen enkele andere wijze zou kunnen verwerven.

De beroemdste theologen ter wereld gaan ervanuit — zonder aantoonbaar bewijs — dat de Bijbel in wezen zijn oorsprong vindt in de menselijke tradities! Deze verklaring houdt subtiel in dat de Bijbel *geen wezenlijk gezag* heeft.

Het erkennen van het gezag van de Bijbel zou betekenen te prediken wat dit Boek zegt! Het zou vereisen dat men de van de heidenen overgeërfde tradities moet verwerpen. Het zou inhouden dan men het aan de Bijbel overlaat iemand te corrigeren, waar hij of zij verkeerd is. Dat gaat tegen de menselijke natuur in!

Wat de Bijbel werkelijk is

Op gezaghebbende wijze verklaart de Bijbel dat het de geschreven openbaring is van de Schepper God voor de mensheid. Dit boek bevat de absoluut onmisbare kennis, die iedereen nodig heeft om tot begrip te komen; kennis die echter ontoegankelijk zou zijn met de natuurlijke middelen die de mens ter beschikking staan.

In de Bijbel spreekt God met gezag door de schrijvers. De Bijbel bezit, of men het nu wil geloven of niet, de hoogste autoriteit over ons leven, omdat het van de Schepper zelf komt. Honderden keren wordt in de Bijbel herhaald: „Zo zegt de Here”. In de Bijbel spreekt God in de eerste persoon — Ik — en Hij daagt ons uit Hem op de proef te stellen om te bewijzen of Hij de waarheid spreekt. (Jes. 44:6-9.)

Zonder de Bijbel kunnen we onmogelijk de lessen van het verleden ten volle begrijpen, noch de zin van het heden en de doeleinden van de toekomst!

Mits goed begrepen, geeft de Bijbel een verstandelijke verklaring voor het bestaan van de mens en voor de oorzaken van de problemen van deze wereld. Hij verklaart precies waarom deze wereld wordt geteisterd door oorlogen, ziekten en ellende. Zij vormen de straf voor een verkeerde levenswijze. Er zijn op deze wereld honderden religieuze, politieke en economische remedies, maar geen daarvan raakt zelfs maar aan de *wezenlijke oorzaken* van de moeilijkheden. Alleen Gods verstand is groot genoeg om de oplossingen voor de problemen van vandaag te kennen. Geen enkel ander boek dan zijn Bijbel kan de wetten verklaren, die het menselijk leven en alle menselijke zaken eeuwig regelen — wetten die als

ze worden overtreden, straf van ziekte, oorlog en dood brengen.

Alleen de Bijbel kan ons de uitweg wijzen uit de chaos die ons bedreigt!

Nochtans verwerpen de mensen de bijbelse oplossingen als „verouderd”. Zij weigeren de waarheid van de Bijbel te aanvaarden. Dat is de reden waarom God een rechtsgeding met de volken heeft (Jer. 25:31). Al sinds het begin van alle menselijk leven heeft God een rechtsgeding met de mensheid. De mens meent dat zijn eigen wegen beter zijn. De mens stelt zich op het standpunt dat hij meer weet dan God. Ja — „Soms schijnt een weg iemand recht, maar het einde daarvan voert naar de dood” (Spr. 14:12). Bijna 6000 jaar lang heeft de mens geprobeerd de erkenning van God als Opperste Heerser te vermijden. Ze wendden de blik af van de duidelijke bewijzen, teneinde de Bijbel als „mythe” en „traditie” te kunnen brandmerken.

God is in staat zijn Boek in stand te houden

Sommige critici betwisten de nauwkeurigheid van copieën van de Bijbel in het oorspronkelijke Hebreeuws en Grieks. Kunnen we er wel zeker van zijn dat er niet zodanig met de tekst is geknoeid, dat dit boek niet langer de openbaring van God aan de mens is? Is dit boek, sinds het werd geschreven, niet zodanig door mythe veranderd en verminkt, dat de inhoud uiterst twijfelachtig, om maar niet te zeggen volkomen anders is geworden?

Dit zijn de feiten. Jarenlang hebben critici betoogd dat de Hebreeuwse Bijbel geen enkele autoriteit bezat. „Een latere, veranderde uitgave van vroegere Hebreeuwse geschriften”, hielden ze vol.

Toen brak het jaar 1947 aan.

In de zomer van 1947 leidde een

samenloop van omstandigheden tot de ontdekking van de tot nu toe oudste Hebreeuwse manuscripten van de Bijbel. In een grot in Wadi Qumran aan de noordelijke kant van de Dode Zee werd een collectie literaire werken gevonden waaronder een zeven meter lange rol van leer, die de volledige tekst van het boek Jesaja in het Hebreeuws bevat. Onderzoek van het document door deskundigen, openbaarde dat men hier zonder enige twijfel te maken had met een tekst, die dateerde van ongeveer 100 v.Chr.

Dit afschrift van het boek Jesaja, nu ongeveer 2000 jaar oud, vormt het unieke bewijs van de betrouwbaarheid van de tekst van de Bijbel, zoals die aan ons is overgeleverd. Op alle fundamentele punten stemt deze tekst overeen met wat in de huidige bijbels staat. De enige verschillen zijn onbetekenende spellingsveranderingen of verkeerd geplaatste woorden, verschillen die moeten worden toegeschreven aan de onzorgvuldigheid van niet-officiële seclarische schrijvers, die deze tekst van het boek Jesaja hebben gecopieerd.

Met andere woorden: de huidige Masoretische tekst, welke een voortzetting is van de officiële Hebreeuwse Bijbel, is veel beter bewaard gebleven dan de niet-officiële copie van Jesaja van 2000 jaar geleden. De oude rol van Jesaja heeft, precies zoals de gedrukte copieën van Jesaja in tegenwoordige bijbels, hetzij Hebreeuws, Grieks, Engels of Nederlands, dezelfde 66 hoofdstukken.

Voor de rol van Jesaja werd gevonden, was het oudste en meest complete manuscript in het Hebreeuws de *Codex Petropolitanus* uit ongeveer 916 n.Chr. Uit dit alles blijkt hoe nauwgezet de Joden, generatie op generatie, de boeken van de Hebreeuwse Bijbel hebben gecopieerd. God heeft het boek, dat zijn geboden en openbaringen aan de mens bevat, goddelijke bescherming gegeven!

Tussen 1949 en 1951 werden in andere grotten bij de Dode Zee nog meer oude handschriften ontdekt. Op deze rollen vond men 19 boeken van de Bijbel, die alle hetzelfde verslag bevatten als het Jesaja Manuscript!

Weliswaar zijn er enkele onbelangrijke variaties en een enkele maal zelfs een belangrijke afwijking in de tekst. Men dient echter te beseffen dat de Dode Zee Rollen niet werden gecopieerd door de officieel aangestelde schriftgeleerden uit de Joodse gemeen-

schap. Jezus heeft nooit erkend dat de sekten langs de Dode Zee enig gezag hadden over de ware Hebreeuwse Tekst, welke doorgaans als de Masoretische tekst wordt aangeduid.

De Dode Zee Rollen verraden duidelijk Samaritaanse en andere invloeden. Tussen het tijdperk van Alexander de Grote en de tweede eeuw v.Chr. spanden de Samaritanen zich in de Joodse gemeenschap te beïnvloeden en de geïnspireerde geschriften te veranderen. Zij slaagden hierin niet.

De onbelangrijke afwijkingen die in de seklarische Dode Zee Rollen voorkomen, vormen een bewijs te meer dat de standaard Hebreeuwse tekst van de Masoreten de officiële Bijbeltekst is, die door God bewaard is.

Wat Jezus openbaarde

Door wie heeft God zijn gezaghebbende, geschreven Woord nauwgezet bewaard?

Jezus zei: „Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied” (Matth. 5:18).

Is dit gebeurd? Had Jezus gelijk? Of is de Wet — de Hebreeuwse Bijbel — hopeloos verloren gegaan dan wel verminkt?

Lukas citeert Jezus zeggende: „Gemakkelijker zouden hemel en aarde vergaan, dan dat er van de wet één tittel zou vallen” (Lukas 16:17). Moderne critici veronderstellen dat Jezus het bij het verkeerde eind had. Ze zijn van mening dat het Oude Testament niet nauwgezet bewaard is gebleven. Maar ze zijn er volledig naast!

Jezus heeft ook aangekondigd: „De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan” (Matth. 24:35; Mark. 13:31 en Lukas 21:33).

Jezus' woorden — dezelfde woorden weergegeven door de apostelen in het Nieuwe Testament — zullen niet voorbijgaan!

Uiteraard citeren de huidige critici Jezus liever als volgt: „De hemel en de aarde kunnen niet voorbijgaan, maar mijn woorden zullen voorbijgaan!” Maar deze critici zijn er naast! Jezus heeft gelijk. Zijn woorden gaan niet voorbij. Die critici zijn nooit bereid geweest Jezus' woorden te zoeken waar Hij zei dat ze gevonden konden worden! In plaats daarvan hebben ze elders gezocht, opdat ze zijn woorden niet zouden vinden!

Let goed op waar we naar de

gezaghebbende tekst van de Bijbel behoren te zoeken. Lees het in de Nieuwe Vertaling waaraan o.a. ook moderne critici hebben meegewerkt: „Wat is dan het voorrecht van de Jood?”

Ja, welke speciale taak heeft God de Joden opgelegd?

„Velerlei in elk opzicht. In de eerste plaats [toch] dit, dat hun de woorden Gods zijn toevertrouwd. Wat toch is het geval? Als sommigen ontrouw geworden zijn, zal dan hun ontrouw de trouw Gods tenietdoen? Volstrekt niet! Maar het blijve: God waarachtig en ieder mens leugenachtig, gelijk geschreven staat: Opdat Gij gerechtvaardigd wordt in uw woorden...” (Rom. 3:1-4).

Aan wie werden de woorden Gods — de schriftelijke weergave van Gods openbaring — door Mozes en de profeten — de Hebreeuwse Bijbel — toevertrouwd? Aan de Joden!

Maar wat zou er gebeuren als de Joden al wat in de wet, de profeten en de psalmen staat geschreven niet geloofden en niet in praktijk brachten? Als de Joden verdeeld raakten in orthodoxe en andere stromingen? Doet hun verwerping van iets van de waarheid, de betrouwbaarheid van het geschreven Woord van God teniet, dat zij geacht werden van generatie op generatie in stand te houden?

„Dat zij verre”, verklaart de Statenvertaling. „Volstrekt niet”, staat in de Nieuwe Vertaling van het NBG.

Juist uit deze woorden van de theologische vertalers van de Bijbel kan men opmaken dat de Joden de Hebreeuwse Bijbel getrouw hebben bewaard.

Beschouwen wij thans het Nieuwe Testament. Dit werd in de eerste plaats de Joden aangeboden. Maar de meeste Joden hebben het Nieuwe Testament verworpen. Wat deed God, dit alles voorziende, in zijn wijsheid? Hij openbaarde zijn Woord aan de heidenen, specifiek aan de Grieken, en dit met een groot doel.

De Grieken bewaarden het Nieuwe Testament

Belangrijk is hier de verklaring van Paulus. Oorspronkelijk waren de Joden in het voordeel op de Grieken, omdat de Joden de woorden van God hadden ontvangen (Rom. 3:1-4). Maar Paulus verklaart: „Want er is geen onderscheid tussen Jood en Griek. Immers, één en dezelfde is Heer over allen, rijk

De ECHTE WAARHEID

voor allen, die Hem aanroepen" (Rom. 10:12). Geen verschil? Waarom niet?

Het antwoord volgt in de verzen 14 en 15: „Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in wie zij niet geloofd hebben? Hoe geloven in Hem, van wie zij niet gehoord hebben? Hoe horen zonder prediker? En hoe zal men prediken zonder gezonden te zijn?..."

Ook de Grieken ontvingen „het Woord van God". God zond hun een speciale apostel: Paulus. Deze reisde vrijwel uitsluitend naar de Grieken. Tot andere heidenen sprak hij alleen maar als zij zich onder de Griekstalige gemeenschap bevonden. Paulus schreef zijn brieven aan Griekstalige gemeenten. Hier bestond een zeer bijzondere reden voor.

Laten we verder lezen: Rom. 10:19-20: „Maar ik vraag, heeft Israël het dan niet verstaan? [Dwz. heeft Israël Gods boodschap niet erkend? Zij wezen die echter af, als volk, en waren ten dele geestelijk verblind.] Vooreerst zegt Mozes: Ik zal u naijverig maken op wat geen volk is, toornig op een onverstandig volk [inderdaad waren de Grieken een onverstandig volk, vervuld van intellectuele ijdelheid]. En Jesaja waagt het te zeggen: Ik ben gevonden door wie Mij niet zochten, Ik ben openbaar geworden aan wie naar Mij niet vroegen".

Bedenk dat Paulus deze profetieën van toepassing liet zijn op zijn eigen tijd — op de periode van het Nieuwe Testament.

Toen de Joden, als natie, de boodschap van Jezus Christus afwezen, riep God de apostel Paulus om met deze zelfde boodschap tot de Grieksprekende wereld te gaan. De Grieken moesten die boodschap horen! En ze hoorden hem! Zij ontvingen de woorden van Jezus Christus — het Nieuwe Testament — ook al waren de meesten van hen nooit bekeerd. En ze hebben het bewaard! Jezus verklaarde: „Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan" — en ze *zijn* niet voorbijgegaan. Van alle volken waren het alleen de Grieken die, van generatie op generatie, het Nieuwe Testament copieerden, in de door God geïnspireerde taal, waarin Hij wilde dat het Nieuwe Testament geschreven werd! De Samaritanen verminkten het; Latijnen en Egyptenaren vertaalden het en brachten daarbij soms veranderingen in de tekst aan. Alleen de Grieken hebben het in de oorspronkelijke taal gecopieerd.

Thans bevestigen 4500 bestudeerde Griekse handschriften de integriteit en de zuiverheid van de tekst van het Nieuwe Testament. In 1935 werd in Egypte een fragment gevonden van het evangelie van Johannes in het Grieks, daterend uit de tijd van Keizer Trajanus (98-117 n.Chr.). Het fragment was een gedeelte uit een codex of boek, hetgeen erop wees dat het Nieuwe Testament in zijn geheel in omloop was in de periode zo'n twintig jaar na de dood van de laatste apostel. Dit en andere fragmenten zijn getuigen van de grote nauwkeurigheid waarmee het Griekse Nieuwe Testament ondanks oorlog en geweld steeds bewaard is gebleven.

Maar hoe staat het met de kleine afwijkingen in het Griekse Nieuwe Testament?

De Bijbel: een Levend Boek!

Het antwoord is dat de Bijbel een Levend Boek is, geschreven in levende talen. Als we de Bijbel willen begrijpen, hebben we van tijd tot tijd nieuwe uitdrukkingen nodig ter vervanging van oude, die voor latere generaties moeilijk te begrijpen zijn.

Zo zijn in de loop der eeuwen ook lichte wijzigingen in de Hebreeuwse en de Griekse tekst aangebracht, omdat woorden en uitdrukkingen in deze beide talen veranderden. Opdat zijn Woord voor een groot publiek toegankelijk en begrijpelijk zou zijn, stond God toe dat in de loop der eeuwen ondergeschikte veranderingen in taalgebruik en spelling werden aangebracht, terwille van de duidelijkheid. Dat verklaart waarom geen twee met de hand gecopieerde codexen of complete handschriften van hetzij het Oude dan wel het Nieuwe Testament voor 100 procent in elk detail met elkaar overeenstemmen. Dit was Gods bedoeling! God wilde dat zijn Woord ook in de oorspronkelijke talen, levende, actieve, intelligente media zouden zijn, door welke zijn wil uitgedrukt zou worden.

Anders dan algemeen wordt aangenomen, vormen deze kleine veranderingen veeleer het bewijs van de inspiratie en de goddelijke bescherming van de Schrift dan het tegendeel. Inspiratie is van weinig of geen waarde, wanneer deze is vervat in dode, onbegrijpelijke taal. Het werd niet aan de Grieken, en evenmin aan de Joden overgelaten zelf uit te maken of ze de Schrift al dan niet zouden bewaren. God heeft ervoor gezorgd dat ze dat deden!

Terwijl ik dit schrijf, ligt voor mij de eerste *gedrukte* editie van het Griekse Nieuwe Testament, verschenen in 1912 te Constantinopel. Het is de officiële geautoriseerde gedrukte tekst van het Griekse Nieuwe Testament. Toen de Grieken deze uitgave verzorgden, raadpleegden ze daarbij hun gezaghebbende handschriften. De Griekse religieuze autoriteiten worden hiervoor door God verantwoordelijk gesteld. In de uitgave van deze eerste in Constantinopel gedrukte editie die voor mij ligt, komt een typografische fout voor. Per vergissing werd Markus 7:16 uit de gedrukte tekst gelaten! Toen later een nieuwe gedrukte uitgave uitkwam, plaatsten de Grieken geheel getrouw aan de oorspronkelijke gedrukte editie, dit ontbrekende vers (Markus 7:16) niet in de tekst. Ze zetten een „noot" in de tekst, en plaatsten het vers als voetnoot onderaan de bladzijde. Met andere woorden: als een officieel goedgekeurde, gedrukte uitgave eenmaal was verschenen, waren geen toevoegingen of weglatingen in de gedrukte editie toegestaan. En als een door menselijk falen veroorzaakte fout later werd ontdekt, moest de verbetering onderaan de pagina worden gedrukt. Bij het lezen moest iedere Griek het in de voetnoot geplaatste vers invoegen.

De Joden gingen op dezelfde wijze te werk bij het bewaren van de Hebreeuwse Bijbel. Hadden de Joden eenmaal een handschrift voor gebruik in de synagoge officieel goedgekeurd, en ontdekten zij daarin later een schrijffout, dan lieten ze de tekst zoals die was — dus met inbegrip van de fout. In de marge van deze officieel goedgekeurde tekst voegden zij de juiste versie in, en ieder die in de synagoge las moest lezen wat er in de marge stond! Werd dit handschrift dan opnieuw overgeschreven, dan copieerde men de eerder genoemde schrijffout plus de goede versie in de marge! Zo hebben de Joden de Bijbel bewaard. God heeft het niet aan individuele personen overgelaten in deze zaken te beslissen.

De Griekse tekst bereikt het Westen

Gedurende de Middeleeuwen was eeuwenlang de enige Bijbel die in West-Europa beschikbaar was de Latijnse Vulgaat. Deze was het werk van de geleerde Hiëronimus die deze Bijbel samenstelde uit vele oude

Latijnse vertalingen, die van elkaar afweken. De bijbeluitgave is het produkt van Rome.

Rome heeft het Nieuwe Testament niet in het oorspronkelijke, geïnspireerde Grieks behouden.

Hiëronimus zelf getuigde van de onbetrouwbaarheid van de Latijnse vertalingen in zijn tijd.

„Als we de waarheid trachten te achterhalen”, zei hij, „door vergelijking van vele vertalingen, waarom gaan we dan niet terug tot het oorspronkelijke Grieks en corrigeren de fouten die door onnauwkeurige vertalers er in gebracht zijn en de foutieve veranderingen van zelfverzekerde, maar onwetende critici . . . alles wat door copisten is toegevoegd of gewijzigd” (Hiëronimus, *Vulgate Preface*, Nicene and Post-Nicene Fathers, Vol. 6).

Dertien eeuwen lang beheerste de Latijnse Vulgaat de Westerse wereld. Toen, in 1453, veroverden de Turken Constantinopel, de hoofdstad van de Griekse wereld. Vele Griekse geleerden vluchtten naar het Westen. Zij namen hun manuscripten mee. Weldra publiceerden Erasmus en Ximenes, Stefanus, Elzivir en Beza teksten van het Nieuwe Testament in het Grieks. In enkele gevallen bevatten deze Griekse teksten aanvullingen uit de Latijnse Vulgaat, die door deze geleerden in het Grieks werden vertaald. Een treffend voorbeeld hiervan is 1 Joh. 5:7, dat in geen enkel door de Grieken bewaard manuscript voorkomt. Uiteindelijk is het ook in de Nederlandse Statenvertaling terechtgekomen.

De Griekse teksten van de vroege gedrukte edities in het Westen waren oneindig veel beter dan de Latijnse versies, die voordien in omloop waren. Van deze Griekse teksten stammen ook een aantal Nederlandse vertalingen af, waaronder de Statenvertaling uit 1618 en 1619. In laatstgenoemde uitgave staan weinig fouten, al is het zeker geen smetteloze en niet altijd even duidelijke vertaling.

Bijbeluitgevende naties

God gebruikte — en gebruikt nog — de Joden en de Grieken om zijn Woord in de oorspronkelijke taal te bewaren. Maar Joden noch Grieken hebben de Bijbel in die hoeveelheid uitgegeven zodat alle naties het boek in hun eigen taal kunnen lezen. Deze plicht werd opgedragen aan de naties van geboorterecht van het Huis Israel — het geboorterecht dat zij geërfd hebben

van Abraham, Izaäk, en Jakob; zij erfden immense nationale zegeningen, opdat zij in staat zouden zijn voor weinig of geen geld onder alle volkeren over de gehele wereld bijbels te verspreiden.

Wie zijn de geboorterechthouders, die de voornaamste bijbeluitgevers in alle talen van de wereld zouden worden? De Engelstalige volken: de Britse volken van Engeland, Australië, Nieuw-Zeeland en de VS.

Deze volken worden in de bijbelse profetie geïdentificeerd. Het wordt uiteengezet in ons gratis boekje *The United States and Britain in Prophecy*.

De tien stammen van het oude Huis Israel hadden God afgewezen. Na een drie jaar durend beleg werden ze in Assyrische gevangenschap weggevoerd. God zei dat Hij deze stammen de zegeningen van het geboorterecht zou onthouden voor een periode van 2520 jaar, dwz. voor zeven profetische „tijden” van elk 360 jaar. Deze straf liep in de eerste jaren van de 19e eeuw ten einde.

Het is dan ook zeer beslist geen toeval dat Britse technici en financiers in 1803 de eerste efficiënt werkende papiermachine construeerden. En dat in 1804 de British and Foreign Bible Society werd gesticht. Door een zeer opmerkelijk „toeval” had Lord Stanhope datzelfde jaar het typografische proces verbeterd. Dit proces maakte het mogelijk om goedkoop, accuraat en snel bijbels te produceren.

In 1805 verschenen er grote aantallen van het Engelstalige Nieuwe Testament. Een complete Bijbel voor massale verspreiding verscheen in 1806. Datzelfde jaar kwam een Duitser, Friedrich König, naar Londen die de drukpers perfectioneerde. Zo zouden we kunnen doorgaan. Kortom, een van de machtigste reeksen gebeurtenissen uit de geschiedenis; in belang overeenkomend met het bewaren en beschermen van de Hebreeuwse en Griekse bijbels door Joden en Grieken! Nochtans schenkt de wereld maar weinig aandacht aan deze geweldigste van alle door geboorterecht verworven zegeningen.

Hebben we de volledige Bijbel?

Er moet nog een laatste vraag betreffende het bewaren van de heilige Schrift worden beantwoord. Hebben we de volledige Bijbel?

De geschiedenis zelf leert ons dat er niets van de Hebreeuwse Bijbel verloren is gegaan sinds de dagen van Christus. Bijna tweeduizend jaar lang — ondanks vervolgingen en oorlogen — hebben de Joden dit boek bewaard zoals dat Gods bedoeling was! Dezelfde boeken die in de dagen van Jezus de Bijbel vormden, worden thans nog steeds in synagogen en kerken gebruikt.

Maar hoe moeten we dan verklaren dat in sommige uitgaven van de Bijbel aan het Oude Testament zeven extra boeken zijn toegevoegd (de „apocriefe boeken”)? Maken deze toegevoegde boeken deel uit van Gods geopenbaarde Woord?

Het officiële gezag tot het kopiëren van de Hebreeuwse Bijbel werd verleend aan daarvoor ook officieel benoemde schriftgeleerden (Matth. 23:2). Zij hebben de apocriefe boeken nooit aanvaard. Deze boeken hebben geen autoriteit. Ze bevatten naast een zekere mate van historische waarheid, vele pertinente onjuistheden — zoals dat met alle aan de menselijke geest ontsproten boeken het geval is. De apostelen hebben nooit uit deze boeken geciteerd. Nooit hebben ze van deze zeven toegevoegde boeken getuigd dat die door God waren geïnspireerd. De katholieke kerk accepteerde ze pas omstreeks het jaar 398 tijdens het Concilie van Carthago, 300 jaar nadat de Bijbel, in de dagen van de apostel Johannes, was voltooid.

De Griekse Bijbels, die werden gebruikt door de geïnspireerde nieuwtestamentische Kerk o.l.v. de apostelen, bevatten de apocriefen niet. Deze *niet*-geïnspireerde boeken zijn pas na 315 aan het Oude Testament toegevoegd volgens de bekentenis van de bisschop Cyrillus van Jeruzalem. Daarmee is het bewijs geleverd dat de apocriefen nimmer door Christus of de apostelen zijn goedgekeurd. De Bijbel was reeds in de dagen der apostelen voltooid!

Hetzelfde kan worden gezegd van de z.g. „verloren gegane bijbelboeken”. Deze boeken zijn niet verloren gegaan omdat ze nooit deel van de Bijbel hebben uitgemaakt. Het zijn vervalsingen! Ze zijn onecht, ongeïnspireerd en vol dwalingen!

Hoe staat het echter met het Nieuwe Testament? Is dat volledig? Ook in dit geval is bewezen: het Nieuwe Testament is in zijn geheel en precies bewaard gebleven! De vroege Grieken

van onze lezers

Functioneel

Hierbij zeg ik u dank voor de vele gratis exemplaren van uw tijdschrift *De Echte Waarheid*.

Door ziekte en vele andere tegenslagen heb ik jarenlang zeer geïsoleerd geleefd.

U begrijpt dat men dan de vele veranderingen in de wereld niet meer goed bij heeft kunnen houden.

Uw tijdschrift stelt mij nu in staat de vele belangrijkste feiten in een duidelijke, beknopte dus goed overzichtelijke vorm zo snel mogelijk weer in mij op te nemen.

Wie aan u mijn adres heeft doorgegeven is mij niet bekend, doch hem/haar en u zeg ik hierbij nogmaals heel hartelijk dank.

E.k., Hilversum

Studiemateriaal

Tussen oud papier trof ik enige tijd geleden uw blad aan. Bij het doorbladeren ervan ontdekte ik dat het de bijbelse boodschap wil doorgeven toegepast op het hedendaagse praktische leven. Als gevolg daarvan zocht ik verder en vond nog een aantal nrs., te weten vanaf februari 1981. Ik vond de inhoud bovenmate belangwekkend voor mij als informatie naast mijn studie voor catecheet

in de N.H.-kerk, reden waarom ik u dan ook verzocht mij voortaan regelmatig *De Echte Waarheid* toe te zenden. Mijn studie kost een vermogen aan boeken en daarom was ik blij verrast dat uw blad gratis is. Met nog meer vreugde las ik dat u naast het blad ook nog over allerlei onderwerpen gratis boekjes ter beschikking stelt. Ik zou ze hierbij alle willen bestellen omdat ze een goede steun kunnen zijn bij mijn studie. Het komt bij mij zelf echter wat al te begerig over en als een te groot beroep op uw goedgeefsheid. Mag ik in elk geval ontvangen De opstanding was niet op zondag?

Bij voorbaat hartelijk dank.

J.R., Groningen

Inhoud en presentatie

Via deze enkele regels wil ik u zeer hartelijk dankzeggen voor de geweldige moeite die u doet om elke maand een blad uit te geven dat zowel naar inhoud als naar vorm vele betalende bladen de loef afsteekt. Proficiat.

In deze tijd van links geweld en verfijnde linkse propaganda is het een degelijk alternatief, dat ik niet nalaat door te spelen bij vrienden en kennissen. Een waardig blad dat het Woord Gods op een duidelijke en

hedendaagse wijze wil laten uitstralen. Als ex-katholiek doet het me goed dat buiten de kerk nog een andere goed godsdienstige houding mogelijk blijkt in deze verwarde tijd, en wat belangrijk is, dat ik weet dat ik niet alleen sta.

Dank en doe voort a.u.b.

P.O., Leuven, België

Gebonden

Sinds kort ontvang ik uw blad *De Echte Waarheid*. Ik heb mijn interesse getoond in de veronderstelling dat ik te maken zou hebben met een onafhankelijk opinieblad. Nu ik het blad twee keer ontvangen heb, moet ik concluderen dat onafhankelijkheid in uw blad niet gewaarborgd is. Men mag zelfs zeggen dat de wervingsactie misleidend is geweest, omdat men niet de nadruk legde op gebondenheid.

Mijn interesse is — zoals u wellicht al begrepen heeft — verdwenen. Voortaan kunt u zich de moeite besparen mij een exemplaar te sturen.

P.L., Alphen a.d. Rijn

Licht

Bij deze mijn hartelijke dank voor de geregelde toezending van *De Echte Waarheid*. Het zou in ieder gezin moeten

komen. Het geeft licht in een wereld waar de nacht valt en wijst de enige goede weg. Ik ben altijd blij als uw blad weer in de bus ligt en lees het met veel interesse.

H.A.M., Zeist

Antwoord

Hierbij wil ik u bedanken voor uw tijdschrift en de andere publicaties die ik al mocht ontvangen. Het is een geweldige steun en het geeft antwoord op vele vragen, waarvoor ik vroeger geen antwoord wist.

Ook de bijbelcursus die ik nu intensief bestudeer is fantastisch.

Nogmaals hartelijk dank voor het geweldige werk dat u doet om de komst van onze Heer Jezus voor te bereiden.

W.d.R., Erpe-Mere, België

Van pas

Als niet-religieuze wijkagent in een wijk met $\pm$ 13.000 inwoners zou ik graag uw blad *De Echte Waarheid* blijven ontvangen.

Uw artikelen in het septembernummer over Drugs, Stress en Seks buiten het huwelijk komen mij bij de omgang met de mensen met hun moeilijkheden beslist van pas.

Met vriendelijke groeten.

B.W., Zaandam

erkenden geen andere boeken van het Nieuwe Testament dan die welke wij heden ten dage nog altijd hebben. Van het Nieuwe Testament is geen enkel boek verloren gegaan.

Mocht u een voorbeeld willen hebben van Gods interventie waar het de bescherming en de bewaring van

zijn Woord betreft, lees dan Jeremia 36, te beginnen bij vers 23. Koning Jojakim van Juda had een hele rol van Gods Woord met een schrijversmes aan stukken gesneden en in het vuur gegoooid. Want als hij het enige geschreven exemplaar van Gods Woord vernietigde, zou dat het einde van

dit Woord betekenen... dacht hij!

Ging het voor altijd verloren? Nee! Leest u zelf het verslag in Jeremia 36:32. U kunt vertrouwen op de Bijbel. Het is het geïnspireerde Woord van God in druk. Dit Woord heeft een absoluut gezag. En naar dit Woord zult u worden *beoordeeld!* □

Seks en het jaar 2000.

Als de wereld nog 20 jaar lang zo doorgaat zoudt u dan denken dat de mensheid zich in die tijd een goed begrip van seks zal hebben eigen gemaakt? Niet aannemelijk, als u bedenkt dat ze dit in de afgelopen 2000 jaar niet heeft kunnen klaarspelen.

AANBOD VAN GRATIS BOEKJE — ZONDER VERPLICHTINGEN

Is seks zonde? Hoogstens gedoogd als middel tot bevolkingsgroei? Of is seks zonde en juist daarom begerenswaardig als „consumptieartikel”? Of is het beter het onderwerp maar helemaal te laten rusten in de hoop dat de dageraad van begrip vanzelf wel aanbreekt?

Maar als u daar niet zo zeker van bent dan hebben wij een zeer interessant en positief boekje over dit o zo belangrijke onderwerp, dat de titel draagt: *Is seks zonde?*

**IS SEKS
ZONDE?**

De beste informatie die u ooit over seks hebt gelezen!

Lees zelf hoe het eigenlijk in elkaar zit. Wat nu wel de bedoeling is van seks!

Onderwerpen o.a.: • De echte feiten. • Seks in de geschiedenis. • Seksuele wetten — vroeger en nu. • Sodom — vroeger en nu. • Is het celibaat christelijk? • Seks en het gezin. • Gods bedoeling met seks. **EN VELE WAARDEVOLLE RAADGEVINGEN VOOR OUDERS, TIENERS EN KINDEREN!**

VERSOEK OM LECTUUR/ADRESWIJZIGING

Kruis aan:

- Zend mij de volgende lectuur: _____
- Adreswijziging: _____
- Nieuwe abonnee:
Schrijf hieronder het nieuwe adres

Naam _____

Knip uit en zend dit samen
met het adresstrookje
naar:

Straat _____

Postcode/plaats _____

De Echte Waarheid
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)

Land _____